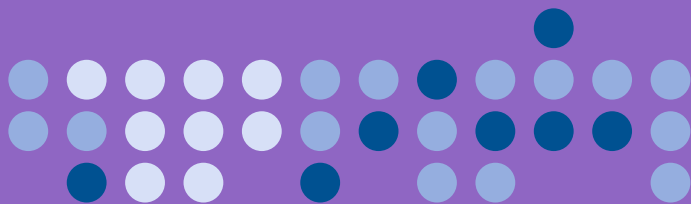

IZVJEŠTAJ ISTRAŽIVANJA ZA 2011. GODINU

Procjena stanja razvoja organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj

PROCJENA STANJA RAZVOJA
ORGANIZACIJA CIVILNOGA DRUŠTVA U
REPUBLICI HRVATSKOJ u 2011. GODINI

Izvještaj istraživanja

Izdavač: Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva

Za izdavača: Cvjetana Plavša-Matić
Zagreb, Štrigina 1a
Telefon: 01/2399-100
Telefaks: 01/2399-111
E-pošta: zaklada@civilnodrustvo.hr
Internetska stranica: <http://zaklada.civilnodrustvo.hr>

Istraživanje “Procjena stanja razvoja organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj” pro-vedeno je u razdoblju od listopada 2011. do prosinca 2011. godine, a provela ga je Agencija za istraživanje tržišta IPSOS PULS d.o.o. iz Zagreba

Zagreb, ožujak 2012.

SADRŽAJ

Uvodnik	5
Uvod	9
Rezultati istraživanja	13
Metodologija	13
1. Uzorak i način izbora ispitanika.....	13
2. Provedba istraživanja	14
3. Obrada podatka	18
Analiza rezultata	19
1. Osnovne informacije i uvjeti rada	19
2. Područja djelovanja i aktivnosti udruga	27
3. Struktura udruga	39
4. Zaposlenici i volonteri	44
5. Obrazovanje u udrugama.....	51
6. Izvori financiranja	56
7. Suradnja među udrugama	70
8. Suradnja udruga s državom	79
9. Suradnja udruga s poslovnim sektorom	86
10. Međunarodna suradnja i europske integracije.....	90
11. Uključenost zajednice u rad udruge	100
12. Odnos javnosti prema udrugama	106
13. Suradnja udruga s medijima	110
14. Pravni okvir	121

15. Raznovrsnost djelovanja unutar sektora.....	125
Sažetak i zaključci istraživanja.....	128
Upitnik	135

UVODNIK

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva pokrenula je provedbu istraživanja *Procjena stanja razvoja organizacija civilnoga društva u Hrvatskoj*, koje je za Nacionalnu zakladu, na temelju postupka javne nabave, provela tvrtka *Ipsos puls* iz Zagreba.

Svrha istraživanja je omogućiti podlogu za longitudinalno praćenje stanja razvoja udruga. Istraživanje je zamišljeno kao nastavak istovjetnih istraživanja provedenih 2007. i 2009. godine.

Priprema istraživanja započela je u drugoj polovici 2011. godine, a samo istraživanje provedeno je u razdoblju od listopada 2011. do prosinca 2011. godine. Ciljevi su istraživanja bili dobiti dublji uvid u stanje nevladinog, neprofitnog sektora u Hrvatskoj te analizirati promjene u odnosu na prethodne valove istraživanja.

Uzorak od 1907 udruga sastavljen je na temelju kriterija ostvarene financijske podrške iz sredstava Državnog proračuna ili dijela prihoda igara na sreću u 2010. godine.

Ispitivanje je provedeno metodom osobnog intervjua s vodećim osobama udruga, a obavljeno je na način da je anketar ispitaniku čitao pitanja i njegove odgovore upisivao u upitnik te mu pružao sva dodatna objašnjenja potrebna za jasno i nedvosmisleno odgovaranje na postavljena pitanja. Prosječno trajanje intervjua bilo je oko 60 minuta.

Od 1000 udruga u uzorku, oko trećine nije bilo moguće anketirati zbog neodgovarajućih podataka za kontakt (adresa i broja telefona) ili većinom zbog toga što dio udruga nije mogao za vrijeme trajanja istraživanja pronaći vrijeme za sudjelovanje. Uspješno je provedeno 651 intervjua. Velika većina organizacija u uzorku je registrirana kao udruga (97,1%). Od 651 organizacije obuhvaćene su i 4 zaklade (0,6%) te 15 umjetničkih organizacija (2,3%).

Anketni upitnici sadržavaju sljedeće kategorije pitanja:

1. Uvjeti rada udruga te područje djelovanja i aktivnosti udruga
2. Struktura udruga, zaposlenih i volontera
3. Izvori financiranja udruga i financijska stabilnost udruga
4. Suradnja između udruga, s državom, suradnja s poslovnim sektorom te medijima

5. Europske integracije, međunarodna i regionalna suradnja
6. Uključenost korisnika u rad udruga, kvaliteta usluga, raznovrsnost unutar sektora te regionalna razvijenost
7. Pravni okvir za udruge, stavovi udruga prema političkom i društvenom kontekstu Hrvatske za rad udruga

Istraživanje koje je provedeno gotovo isključivo na udrugama i djelomično na drugim organizacijama civilnoga društva pokazalo je da nema većih odstupanja u stanju razvoja organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj u odnosu na ono u prethodnim valovima istraživanja. Financijski aspekt rada udruga uvijek je važan i najčešće je u prvom planu, ali u odnosu na prethodno istraživanje fokus na financije i lošiju financijsku situaciju udruga je izraženiji, što je i očekivana posljedica opće svjetske krize. Prema ostalim pokazateljima situacija je stabilna i kontinuirana, većina mjenjenih parametara nije se znatno promijenila u odnosu na prethodna istraživanja.

Rezultati koji su postignuti istraživanjem, a koje je pred Vama, zasigurno će dati preporuke i podlogu za ostvarenje ciljeva koji su postavljeni nacionalnim strateškim i operativnim dokumentima za podršku razvoja civilnoga društva, a koristit će se i u planiranju

aktivnosti predviđenih operativnim dokumentima Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva.

Pri tome treba istaknuti u istraživanju potvrđenu potrebu nove uloge države i lokalne samouprave u suradnji i potpori razvoju civilnoga društva, nužnost međusektorske suradnje, izmjene postojećeg zakonskog okvira za djelovanje organizacija civilnoga društva, a naročito poreznog sustava te iznalaženje novih oblika financiranja organizacija civilnoga društva uz pretpostavku razvoja filantropije, socijalnog ugovaranja, društveno odgovornog poslovanja profitnog sektora i kvalitetnog programiranja i korištenja fondova EU uz ujednačenje regionalnog razvoja.

Cvjetana Plavša-Matić, mag.oec.
upraviteljica Nacionalne zaklade
za razvoj civilnoga društva

UVOD

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva je pokrenula kvantitativno istraživanje udruga i ostalih organizacija civilnog društva koje je za Nacionalnu zakladu provela agencija *Ipsos Puls*. Svrha istraživanja je omogućiti podlogu za longitudinalno praćenje stanja razvoja udruga. Istraživanje je zamišljeno kao nastavak istovjetnih istraživanja provedenih 2007. i 2009. godine.

Priprema istraživanja započela je u drugoj polovici 2011. godine, a samo istraživanje provedeno je u razdoblju od listopada 2011. do prosinca 2011. godine.

Ciljevi su istraživanja bili dobiti dublji uvid u stanje nevladinog, neprofitnog sektora u Hrvatskoj te analizirati promjene u odnosu na prethodne valove istraživanja.

Specifični ciljevi bili su istovjetni ciljevima iz prethodnih valova istraživanja:

a) Ispitati uvjete rada te područje djelovanja i aktivnosti udruga,

b) Steći uvid u strukturu udruga te karakteristike zaposlenih i volontera,

c) Utvrditi financijsku stabilnost, načine i izvore financiranja,

d) Steći uvid u suradnju između udruga, kako unutar Hrvatske, tako i međunarodnu te regionalnu suradnju s posebnim naglaskom na europske integracije,

e) Ispitati načine i kvalitetu suradnje, kao i probleme s kojima se udruge susreću u suradnji s državom, poslovnim sektorom te medijima,

f) Utvrditi uključenost korisnika u rad udruga i kvalitetu usluga te raznovrsnost djelovanja unutar sektora i regionalnu ujednačenost.

Uzorak od 1907 udruga sastavljen je na temelju kriterija ostvarene financijske podrške iz sredstava Državnog proračuna ili dijela prihoda igara na sreću u 2010. godini.

Upitnik je bio podijeljen u sljedeće cjeline te pokriva ciljeve istraživanja:

1. Osnovne informacije i uvjeti rada
2. Područja djelovanja i aktivnosti
3. Struktura udruga
4. Zaposlenici i volonteri
5. Obrazovanje u udrugama
6. Izvori financiranja
7. Suradnja među udrugama
8. Suradnja s državom
9. Suradnja s poslovnim sektorom
10. Međunarodna suradnja i europske integracije
11. Uključenost zajednice u rad udruga
12. Odnos javnosti prema udrugama
13. Suradnja udruga s medijima

14. Regulatorni okvir

15. Raznovrsnost unutar sektora

Ispitivanje je provedeno metodom osobnog intervjua (licem u lice) s vodećim osobama udruga, a prosječno trajanje intervjua bilo je oko 60 minuta.

Rezultati istraživanja

Metodologija

1. Uzorak i način izbora ispitanika

Uzorak organizacija civilnog društva (N=1000) sastavljen je na temelju kriterija ostvarene financijske podrške iz sredstava državnog proračuna ili lutrijskih sredstava u 2010. godini i pokriva organizacije iz svih županija i tri razreda visine ostvarenih podrška. Od ukupno 1907 odabrano je 1000 organizacija koje su ušle u uzorak. Uzorak je bio slučajan i stratificiran prema županijama i visini podrške. Za potrebe istraživanja organizacije su bile grupirane u tri podjednaka prihodovna razreda podrški: a) do 20 000 kuna, b) od 20 000 do 65 000 kuna te c) više od 65 000 kuna.

Uzorak i upitnik obrađuju veliki broj tema i područja, a namjera im je dobiti temeljit uvid u procjenu stanja u nevladinom, neprofitnom sektoru u svim zadanim područjima. Stopa odaziva na upitnik je 65%. Od 1000 udruga u uzorku, 651 udruga odgovarala je na upitnik. Najčešći razlog nesudjelovanja udruga u ispitivanju bio je nedostatak vremena i neodgovarajući podaci za kontakt.

2. Provedba istraživanja

Ispitivanje je provedeno metodom osobnog intervjua s vodećim osobama udruga, a obavljeno je na način da je anketar ispitaniku čitao pitanja i njegove odgovore upisivao u upitnik te mu pružao sva dodatna objašnjenja potrebna za jasno i nedvosmisleno odgovaranje na postavljena pitanja. Prosječno trajanje intervjua bilo je oko 60 minuta.

Od 1000 udruga u uzorku, oko trećine nije bilo moguće anketirati zbog neodgovarajućih podataka za kontakt (adresa i broja telefona) ili većinom zbog toga što dio udruga nije mogao za vrijeme trajanja istraživanja pronaći vrijeme za sudjelovanje. Uspješno je provedeno 651 intervjua.

Velika većina organizacija u uzorku je registrirana kao udruga (97,1%). Od 651 organizacije obuhvaćene su i 4 zaklade (0,6%) te 15 umjetničkih organizacija (2,3%) (Slika 1).

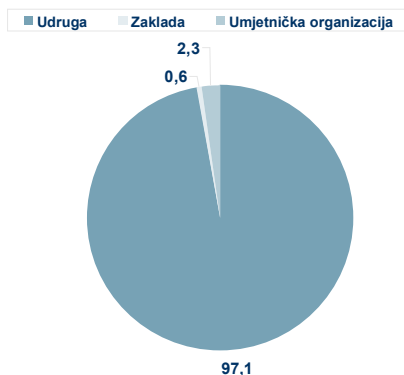
Od osnovnih podataka također nas je zanimalo koje godine je osnovana organizacija tj. koliko dugo je aktivna.

Oko 15,0% organizacija osnovano je prije 1991. godine, dok ih je tijekom 90-ih godina osnovano nešto malo više od jedne trećine. Oko polovice organizacija osnovano je u posljednjih 10 godina i to podjednaki

broj u prvoj polovici desetljeća kao i u drugoj polovici desetljeća.

Iako su u samom istraživanju uz udruge u manjem broju sudjelovali i drugi oblici organizacija civilnoga društva u nastavku teksta koristit će se zajednički naziv udruge za sve oblike organizacija.

Slika 1. Je li Vaša organizacija registrirana kao ...?
(N=651)

Udjeli različitih djelatnosti ispitanih organizacija ujednačeni su s vrijednostima iz dobivene baze organizacija postupkom ponderiranja. Navedenim postupkom su ujednačeni i realni udjeli udruga u svakoj regiji te udjeli visine podrška prema podacima iz baze.

Tablica 1. Struktura uzorka

		N	%
Uzorak		651	100,0
Tip naselja	Selo	77	11,8
	Grad	574	88,2
Regija	Zagreb i okolica	271	41,6
	Sjeverna Hrvatska	74	11,3
	Slavonija	99	15,3
	Lika i Banovina	46	7,0
	Istra, Primorje i Gorski Kotar	54	8,2
	Dalmacija	108	16,5

Tablica 2. Struktura uzorka

		N	%
Uzorak		651	100,0
Županija	Grad Zagreb	253	38,8
	Zagrebačka županija	18	2,8
	Dubrovačko-neretvanska	13	1,9
	Splitsko-dalmatinska	60	9,2
	Šibensko-kninska županija	23	3,5
	Zadarska županija	12	1,9
	Osječko-baranjska	44	6,8
	Vukovarsko-srijemska	25	3,8
	Virovitičko-podravska	11	1,7
	Požeško-slavonska županija	11	1,7
	Brodsko-posavska županija	19	3,0
	Međimurska županija	9	1,4
	Varaždinska županija	13	2,0
	Bjelovarsko-bilogorska	20	3,0
	Sisačko-moslavačka	23	3,5
	Karlovačka županija	20	3,0
	Koprivničko-križevačka	10	1,5
	Krapinsko-zagorska	11	1,7
	Primorsko-goranska	30	4,7
	Istarska županija	23	3,6
Ličko-senjska županija	3	,5	
Ostvaren iznos podrška	Do 20 000 kn	216	33,1
	20 000-65 000 kn	211	32,4
	Više od 65 000 kn	225	34,5

3. Obrada podatka

U obradi prikupljenih podataka korištene su metode deskriptivne statistike (postoci, frekvencije, aritmetičke sredine) te metode inferencijalne statistike (t-test, t-test proporcija, ANOVA).

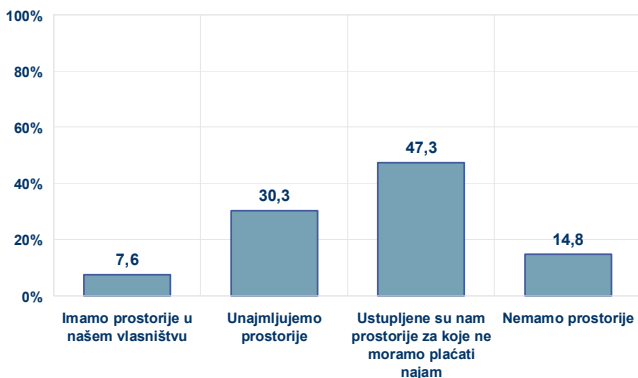
Analiza rezultata

1. Osnovne informacije i uvjeti rada

Na samom početku, radi stjecanja uvida o uvjetima rada udruga, ispitanike se pitalo nekoliko osnovnih pitanja o prostoru u kojem obavljaju svoje aktivnosti te o opremi s kojom raspolažu.

Znatan dio udruga, njih gotovo polovica, obavlja svoje aktivnosti u prostoru koji im je ustupljen i za koje ne moraju plaćati najam, dok ih nešto manje od trećine unajmljuju prostor u kojem djeluje udruga. (Slika 2). Oko desetine udruga ima vlastiti prostor dok oko 14,8% udruga uopće nema prostor u kojima bi mogle obavljati aktivnosti. Udruge koje su duže aktivne češće imaju svoj vlastiti prostor, dok s druge strane, što su udruge mlađe češće uopće nemaju prostor. Udruge iz Zagreba i okolice, češće od udruga iz drugih regija, unajmljuju prostor, a rjeđe nego u ostalima regijama ti su prostori ustupljeni na korištenje. Udruge koje nemaju zaposlenike češće nego ostali nemaju prostor.

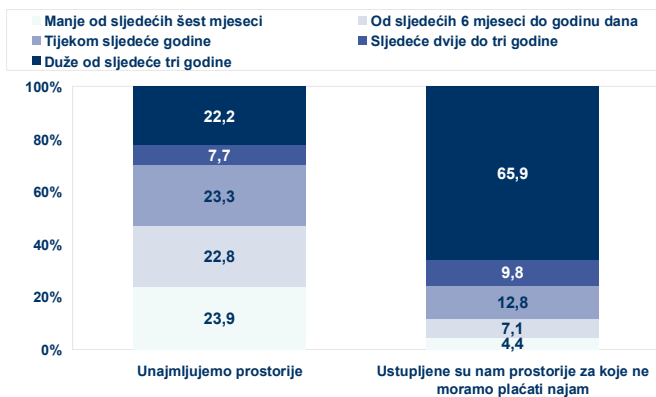
Slika 2. Prostor u kojem udruge obavljaju posao (N=651)

Kada se analiziraju podaci o razdoblju na koje je prostor za obavljanje aktivnosti osiguran, mogu se uočiti znatne razlike između onih kojima je prostor ustupljen i onih koje plaćaju najam (Slika 3). Pa tako, dvije trećine udruge kojima je prostor ustupljen bez plaćanja najma (65,9%) imaju ih na raspolaganju dulje od sljedeće tri godine, dok za isto razdoblje osigurana sredstva za najam ima tek petina onih udruge koji unajmljuju prostor (22,2%). Važno je istaknuti kako gotovo četvrtina onih udruge koje unajmljuju prostor imaju osigurana sredstva za razdoblje manje od 6 mjeseci, dok isto vrijedi za manji broj udruge kojima je prostor ustupljen. U odnosu na prethodna istraživanja može se uočiti kako se sada veći broj udruge bori

osigurati sredstva za najam prostora, tj. da je to rjeđe stavka koja se može osigurati u dužem razdoblju.

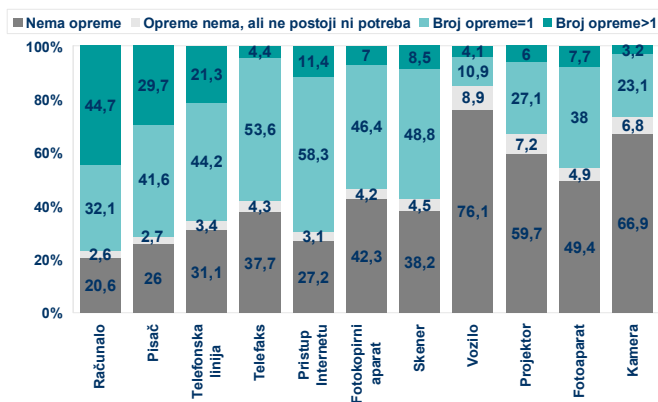
Slika 3. Razdoblje u kojem udruge imaju osigurana sredstva za najam prostora / prostor na raspolaganju (N=505)

Uz prostor, istraživanjem se htio dobiti uvid i u kojoj mjeri udruge imaju osigurana sredstva za rad s obzirom na opremu s kojom raspolažu. U skladu s time ispitanike se tražilo da navedu broj pojedine opreme koju imaju na raspolaganju (Slika 4). Oko četvrtine udruga nema na raspolaganju računalo. Vrlo mali udio udruga navodi kako nema računalo, ali da za njime niti

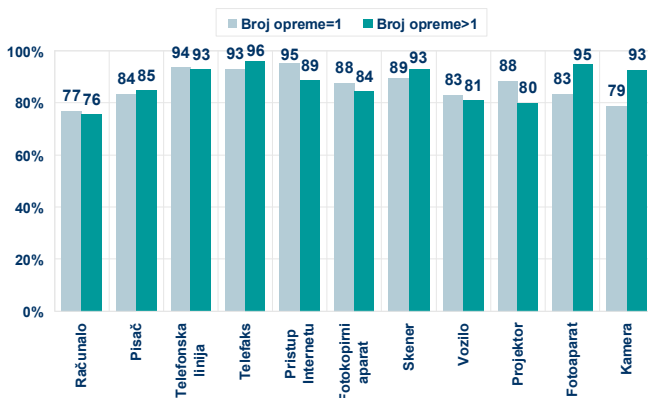
nema potrebu (2,6%). Ukupno gledano, najveći broj udruga posjeduje računalo, pislač te pristup internetu. I ostala uredska oprema kao što su telefaks ili fotokopirni aparat zastupljena je u više od polovice udruga. Računala, pislači te telefonske linije oni su dijelovi opreme koje udruge imaju više od jednog komada. Udruge najrjeđe posjeduju vozilo.

Slika 4. Broj i vrsta opreme u udrugama (N=651)

Računala i pisači su dijelovi opreme čijom količinom su udruge nešto manje zadovoljne, tj. oko četvrtine udruge navodi kako im broj računala nije zadovoljavajući (Slika 5). Ostala oprema, ako je potrebna, u velikom broju slučajeva ujedno je i zadovoljavajuća. Udruge koje djeluju u ruralnim dijelovima zemlje te udruge s područja Like i Banovine slabije su opremljene većinom opreme u odnosu na udruge koje djeluju u urbanim dijelovima te u drugim dijelovima Hrvatske. Također udruge koje duže djeluju češće imaju više opreme nego udruge s kraćim vremenom djelovanja. Što su udruge veće, odnosno, što imaju više zaposlenika ujedno češće posjeduju odgovarajuću opremu te su tim pitanjem zadovoljne.

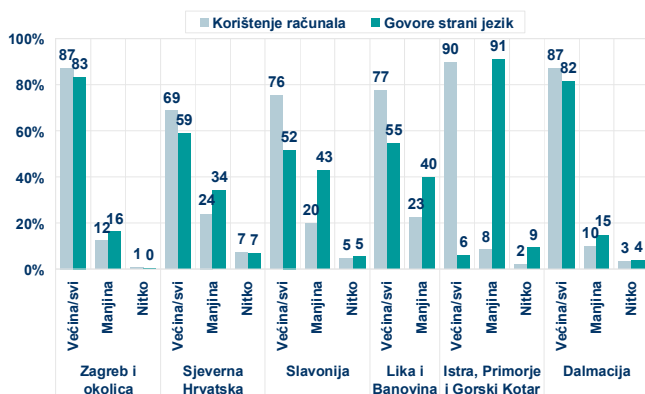
Slika 5. Udio udruga koje opremu ocjenjuju zadovoljavajućom s obzirom na broj opreme (N=651)

Vještine u pogledu korištenja računala i poznavanja stranog jezika su zadovoljavajuće: u više od tri četvrtine udruga velika se većina članova koristi računalom, a u njih tri četvrtine koriste se barem jednim stranim jezikom. S druge strane, vrlo je mali broj udruga u kojima nitko ne koristi računalo (2,5%) i ne govori niti jedan strani jezik (2,8%), ali se mogu uočiti razlike s obzirom na regiju u kojoj udruga djeluje (Slika 6). Naime, udio udruga koje koriste računalo najmanji je u Sjevernoj Hrvatskoj, a najveći je u Zagrebu i okolici. Što se tiče znanja barem jednog stranog jezika, udruge iz Istre i Primorja, Zagreba i okolice te iz Dalmacije u većoj mjeri iskazuju kako

njihovi zaposlenici većinom koriste barem jedan strani jezik, dok udruge iz Slavonije imaju najmanje članova koji se koriste stranim jezicima.

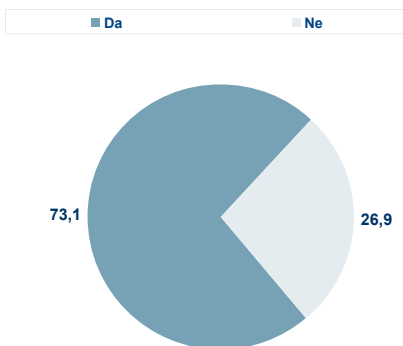
Slika 6. Udio osoblja u udruzi koji koriste računalo i govore barem jedan strani jezik s obzirom na regiju (N=651)

Vlastitu internetsku stranicu posjeduje gotovo tri četvrtine ispitanih udruge (73,1%). Posjedovanje internetske stranice također se razlikuje po tome iz koje regije je udruge, pa tako udruge iz Istre i Primorja te iz Zagreba i okolice češće imaju vlastitu internetsku stranicu, dok s druge strane, udruge iz Slavonije i Sjeverne Hrvatske rjeđe imaju vlastitu internetsku stranicu. Također, udruge u ruralnim sredinama rjeđe

imaju internetske stranice. Ujedno, najmlađe udruge, tj. one registrirane u posljednjih pet godina u nešto manjoj mjeri posjeduju svoju internetsku stranicu (njih dvije trećine), kao i udruge bez zaposlenika ili s jednim do dvoje zaposlenih.

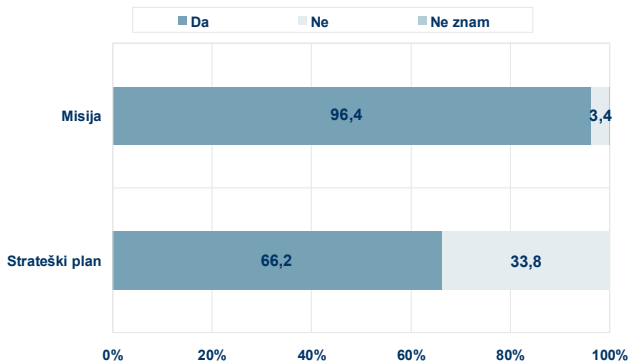
Slika 7. Posjedovanje internetske stranice
(N=651)

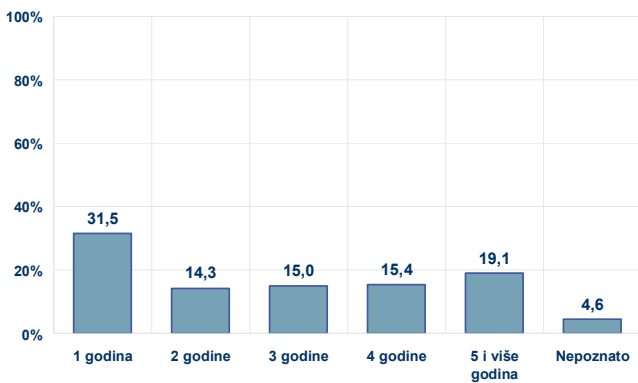
2. Područja djelovanja i aktivnosti udruga

Jedan od ciljeva istraživanja bio je i steći uvid u područje djelovanja te aktivnosti udruga. Gotovo sve ispitane udruge (96,4%) imaju definiranu misiju, a njih dvije trećine (66,2%) ima izrađen strateški plan. Najčešće se radi o jednogodišnjem planu kojeg posjeduje nešto manje od trećine udruga (Slika 8). Strateški plan koji je napisan za razdoblje dulje od 5 godina ima oko petine udruga, dok podjednaki broj udruga (po oko 15%) ima strateški plan za sljedeće dvije, tri, četiri godine (Slika 9). Strateški plan nešto rjeđe imaju udruge iz Sjeverne Hrvatske te iz Istre i Primorja, kao i mlađe udruge, tj. one osnovane u posljednjih pet godina. Strateški plan nešto češće imaju udruge čije je prioritarno područje usmjereno na socijalno djelovanje, humanitarne udruge, udruge koje brinu o zaštiti prava te udruge iz Domovinskog rata.

Slika 8. Misija i strateški plan udruga (N=651)

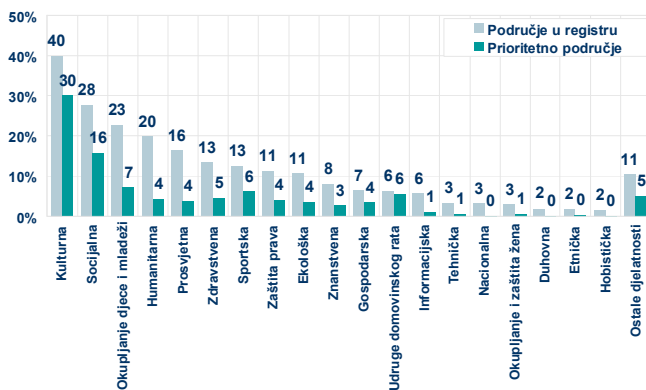

Slika 9. Razdoblje strateškog plana (N=651)

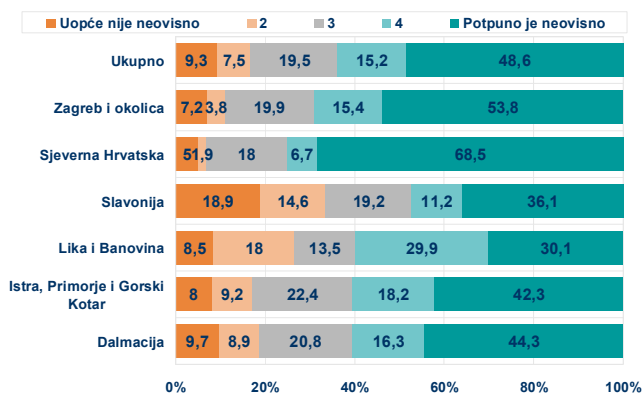
Najčešće područje djelovanja za koje su udruge upisane u Registru udruga Republike Hrvatske jest kulturno, nakon čega slijedi socijalno područje djelovanja (Slika 10). Područje koje je upisano u Registar također najčešće se smatra i prioritetnim područjem djelovanja udruge.

Slika 10. Područje djelovanja za koje je udruga upisana u Registar udruga Republike Hrvatske te prioritetno područje djelovanja (N=651)

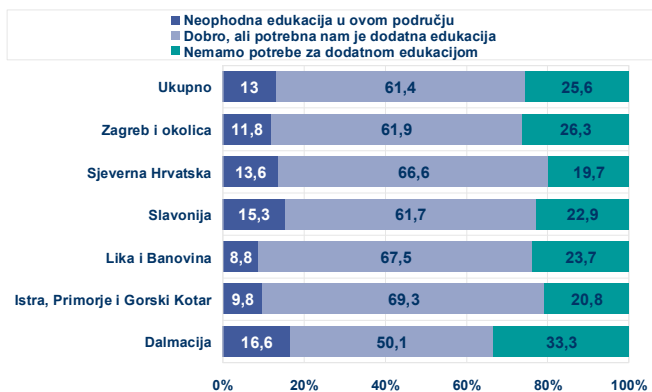
Općenito, oko dvije trećine ispitanih (63,8%) smatra kako je njihovo područje djelovanja uglavnom ili potpuno neovisno o usmjerenju donatora, do Republike Hrvatske te prioriteto područje djelovanja (N=651) k njih 16,8% iznosi suprotnu procjenu. Prosječna ocjena na skali od pet stupnjeva iznosi 3,9. Analiza rezultata pokazala je kako postoje razlike prema regijama djelovanja; neovisnost je najviša u Sjevernoj Hrvatskoj, dok udruge iz Slavonije najčešće ističu sumnju u neovisnost djelovanja udruge od usmjerenja donatora. (Slika 11.) Stav udruge iz ostalih regija u skladu je s prosječnim stavom. Iako razlika nije statistički znatna, već više možemo govoriti o tendenciji, humanitarne udruge u prosjeku nešto češće od ostalih navode kako djelovanje nije neovisno.

Slika 11. Procjena ovisnosti područja djelovanja udruge o usmjerenju donatora na skali od 1 - uopće nije neovisno do 5 - potpuno je neovisno s obzirom na regiju (N=651)

Nešto više od desetine udruga (13,0%) ističe kako im je izobrazba iz područja planiranja (definiranje misije, dugoročno i kratkoročno planiranje) neophodna, a otprilike četvrtina (25,6%) smatra kako ne postoji potreba za dodatnom izobrazbom. Kad se analiziraju podaci prema regijama može se uočiti kako su potrebe udruga iz Dalmacije različite u odnosu na udruge iz drugih regija, odnosno, te udruge imaju znatno manje iskazane potrebe za dodatnom Republikom Hrvatske te prioriteto područje djelovanja (N=651) edukacijom.

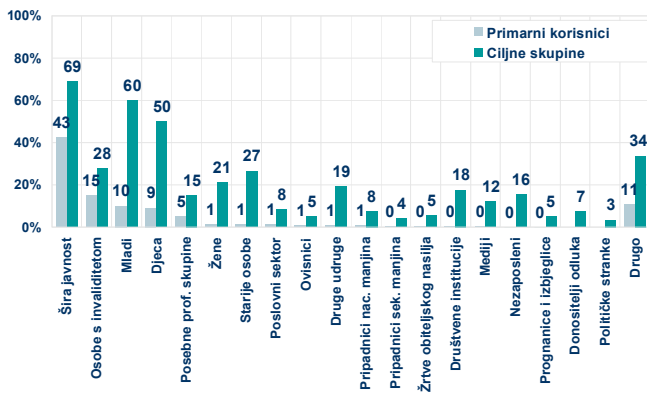
Slika 12. Procjena stanja na području planiranja s obzirom na regiju (N=651)

Jedan od ciljeva istraživanja bio je utvrditi tko su korisnici usluga udruge, kako izravni, tako i šire ciljne skupine na koje su projekti usmjereni. Oko 40% udruga

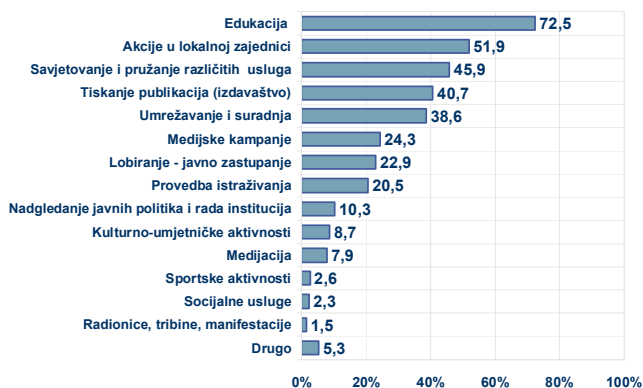
primarno je usmjereno na širu javnost, odnosno na sve građane (Slika 13). Nešto manje od petine udruga (15%) navodi osobe s invaliditetom kao izravne korisnike svojih usluga, dok su mladi primarni korisnici desetine (10%) udruga. Najčešće navedene ciljne skupine u širem smislu su svi građani, djeca i mladi, osobe s invaliditetom te starije osobe. Velika većina udruga u svojem radu usmjerena je na više skupina korisnika.

Slika 13. Izravni (primarni) korisnici usluga te ciljne skupine na koje su usmjereni projekti udruga (N=651)

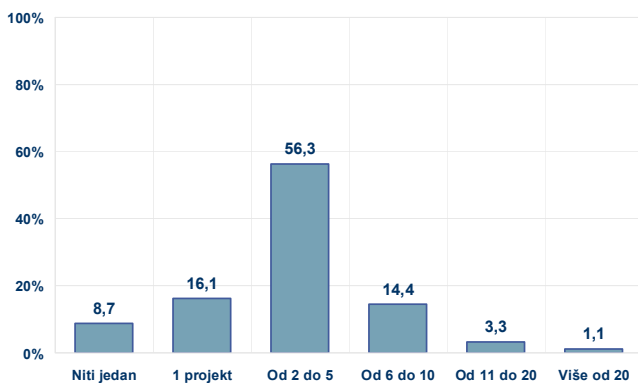
Najčešći tip djelatnosti koje udruge provode je edukacija tj. različiti oblici izvaninstitucionalnog obrazovanja, što navodi gotovo tri četvrtine ispitanih (Slika 14). Oko polovice udruga svoje djelovanje izražava kroz akcije u zajednici. Nešto manje od polovice udruga provodi savjetovanja i pružanje različitih profesionalnih usluga. Znatno broj udruga bavi se izdavaštvom (40,7%) te umrežavanjem i suradnjom (38,6). Od ponuđenih djelatnosti, medijacija i nadgledanje javnih politika i rada institucija vlasti djelatnosti su koje udruge najrjeđe provode. Ispitanici samostalno u manjem postotku još navode kako provode sportske aktivnosti, socijalne usluge te radionice.

Slika 14. Tipovi djelatnosti koji se najčešće provode u udrugama (N=651), moguće više odgovora

U većini ispitanih udruga provodi se između dva i pet projekata, a gotovo svaka deseta udruga trenutno ne provodi niti jedan projekt. U prosjeku se u udrugama trenutno provodi 4 projekta. Udruge koje trenutno ne provode niti jedan projekt u nešto se većoj mjeri nalaze u Slavoniji dok su najaktivnije udruge s područja Zagreba i okolice koje trenutno provode najviše projekata. Sportske udruge u nešto većoj mjeri nego ostale udruge trenutno ne provode niti jedan projekt. Ujedno su udruge koje nemaju zaposlenika u nešto većoj mjeri zastupljene među udrugama koje ne provede niti jedan projekt.

Slika 15. Broj prijedloga projekata koji se trenutno provodi (N=651)

Nadalje, istraživanjem se također željelo dobiti uvid u probleme s kojima se udruge susreću pri prijavi projekata, ali i tijekom provedbe projekata. Kao najčešće probleme pri prijavi projekata udruge spominju nedostatak financija, što je problem s kojim se susrela polovica udruga. Kao prepreke ispitanici u znatnoj mjeri ističu još i: predetaljnu administraciju, pomanjkanje stručnog osoblja, nedovoljno iskustvo u pisanju projekata te složene zahtjeve donatora. Nedovoljno iskustvo s pisanjem projekta kao probleme nešto češće navode udruge s područja Like i Banovine te udruge koje nemaju zaposlenike.

Slika 16. Problemi s kojima se udruge susreću vezano uz prijave projekata (N=651), moguće više odgovora

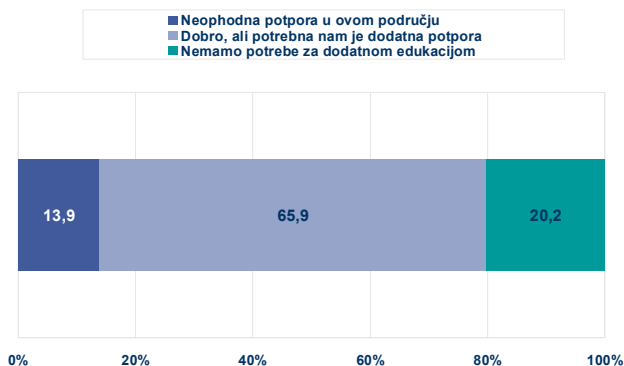
I tijekom provedbe projekta kao najizraženiji problem ističe se nedostatak financijskih sredstava za provedbu projekata, s kojim se u radu susretalo gotovo tri četvrtine udruga (Slika 17). S obzirom na ekonomsku situaciju u zemlji i svijetu, isticanje nedostatka financijskih sredstava ne iznenađuje. Uz ekonomske aspekte dio udruga navodi i nedostatak ljudskih i tehničkih resursa. Oko 1/5 udruga kao problem navodi nisku suradnju s institucijama vlasti.

Slika 17. Problemi s kojima se udruge susreću vezano uz provedbe projekata (N=651), moguće više odgovora

Oko petine ispitanih udruga smatra kako im izobrazba na području planiranja i provedbe projekata nije potrebna, dok više od tri četvrtine iskazuje takvu potrebu. Pri tome nešto više od desetine (13,9%) podršku u ovom području ocjenjuje neophodnom, a dvije trećine (65,9%), unatoč tome što se stanje u udruzi na ovom području procjenjuje dobrim, vjeruje kako im je potrebna i dodatna izobrazba (Slika 18). Udruge s područja Dalmacije u nešto većoj mjeri navode kako nemaju potrebe za dodatnom izobrazbom.

Slika 18. Dodatna izobrazba na području prijave i provedbe projekta (N=651)

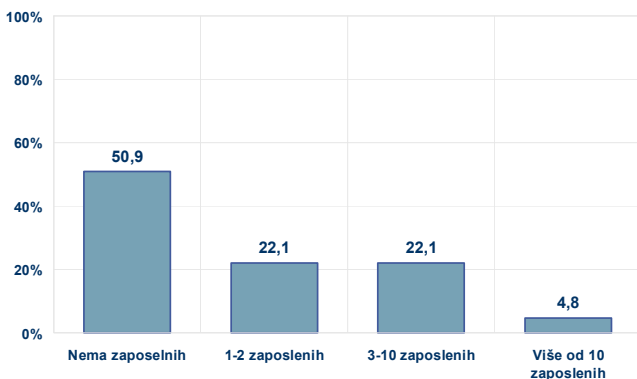

3. Struktura udruga

Polovica ispitanih udruga nema niti jednog zaposlenog, po petina zapošljava između jedne do dvije osobe te od tri do deset zaposlenika (Slika 19). Udio udruga koje imaju 10 i više zaposlenih je mali, njih 4,8%. U prosjeku, ispitane udruge koje imaju zaposlenike, imaju petero zaposlenika. Udruge koje nemaju zaposlenike češće su udruge iz Sjeverne Hrvatske, Slavonije te Like i Banovine (oko 2/3). S druge strane, svega trećina udruga s područja Istre i Primorja nema zaposlenike.

Kada je u pitanju spolna struktura, osobe zaposlene u udrugama češće su žene nego muškarci, češće su srednjih godina i mlađi te osobe srednjeg i višeg obrazovanja.

Slika 19. Ukupan broj zaposlenih u udruzi (N=651)

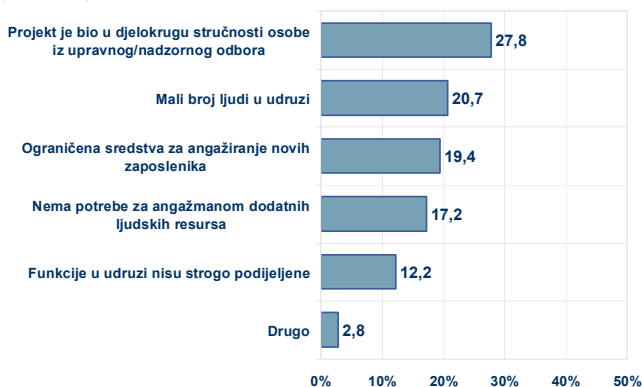
S druge strane, osobe koje vode udruhu (predsjednik ili izvršni direktor) češće su muškarci (58,9%) nego žene (40,3%). Dvije trećine njih (65,5%) imaju viši/visoki stupanj obrazovanja, a njih trećina (32,4%) srednju stručnu spremu.

Udruge prvenstveno vode osobe srednje (41,5%) i starije životne dobi (39,9%), dok mlađe osobe vode u nešto manje od petine udruha. Jedino u Istri i Primorju žene češće vode udruhu dok u svim ostalim regijama to češće čine muškarci. To je posebno izraženo u Dalmaciji, Sjevernoj Hrvatskoj te u Slavoniji. I kada se analizira struktura prema obrazovanju može se uočiti kako je udio visokoobrazovanih voditelja udruha najviši u Zagrebu i okolici te Istri i Primorju.

U većini udruga (85,3%) članovi upravnog odbora nisu zaposleni u samoj udruzi, ali u velikoj mjeri upravljaju projektima. Gotovo polovica članova upravnog odbora, predsjednik ili članovi nadzornog odbora, uvijek upravlja projektima, dok njih nešto više od četvrtine to čini u većini slučajeva. U trećini udruga članovi upravnog odbora, predsjednik ili članovi nadzornog odbora nadziru samo manji broj projekta ili ih uopće ne nadziru. Udio udruga u kojima spomenuti članovi ne upravljaju projektima nešto je veći među udrugama iz Dalmacije.

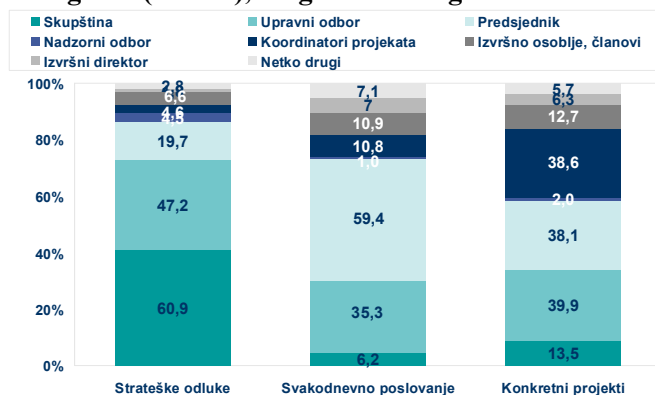
Najčešće navedeni razlog zbog kojeg članovi upravnog/nadzornog odbora upravljaju projektima je činjenica da je projekt bio u djelokrugu njihove stručnosti (Slika 20), dok se podjednako često kao razlozi spominju i mali broj ljudi u udruzi te ograničena sredstva za angažiranje novih zaposlenika.

Slika 20. Razlog zbog kojeg članovi upravnog/nadzornog odbora upravljaju projektima (N=558)

U nešto više od polovice udruga (53,1%), osim statuta, ne postoje pisana pravila i procedure donošenja odluka. Udruge s područja Like i Banovine češće nego ostale navode kako imaju pisana pravila i procedure za donošenje odluka. Kada su u pitanju strateške odluke, u više od polovice udruga (60,9%) svi članovi sudjeluju u njihovom donošenju, dok ih u nešto manje od polovice donosi upravni odbor (Slika 21). Odluke vezane uz svakodnevno poslovanje najčešće donose predsjednici udruga, a odluke vezane za aktivnosti na konkretnim projektima podjednako donose upravni odbor, predsjednik te koordinatori projekta.

Slika 21. Donositelji različitih tipova odluka u udrugama (N=651), moguće više odgovora

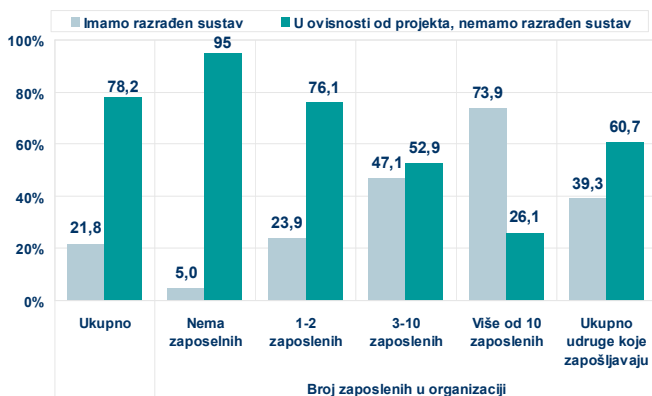
Oko trećine ispitanih udruga (34,4%) ističe kako njihova udruga nema potrebu za dodatnom izobrazbom na području upravljanja i nadzora. Više od polovice udruga (58,3%) stanje u svojoj udruzi na ovom području ocjenjuje dobrim, ali navodi kako im je potrebna dodatna izobrazba. S druge stranke, manje od desetine udruga (7,3%) vjeruje kako im je neophodno potrebna izobrazba na području upravljanja, pri čemu je udio takvih udruga najveći u Sjevernoj Hrvatskoj, Lici i Banovini te Istri i Primorju.

4. Zaposlenici i volonteri

U nastavku je interes istraživanja, osim na samu strukturu udruge, bio usmjeren i na način zapošljavanja osoblja, angažman volontera te osnovne probleme s kojima se udruge u tom procesu susreću.

Općenito, velika većina udruga nema razrađen sustav zapošljavanja, što svakako ne iznenađuje s obzirom na udio udruga koje nemaju zaposlenike. Svega petina (21,8%) udruga ima razrađen sustav zapošljavanja raspisivanjem natječaja i oglašavanjem. S obzirom na to da velik broj udruga nema zaposlenika, zanimljivije je dobiti uvid na koji način udruge koje imaju zaposlenike pristupaju zapošljavanju novih zaposlenika. Među njima otprilike podjednaki broj udruga zapošljava novo osoblje raspisivanjem natječaja s uvjetima i kriterijima (51,9%) te bez razrađenog sustava (48,1%). ovisno o pojedinačnom projektu. Što udruge imaju veći broj zaposlenih, to u većoj mjeri zapošljavaju nove zaposlenike putem razrađenog sustava. Također manji dio udruga bez obzira na to što nema trenutno zaposlenih (5%) ima razrađen sustav zapošljavanja novih zaposlenika. (Slika 22.)

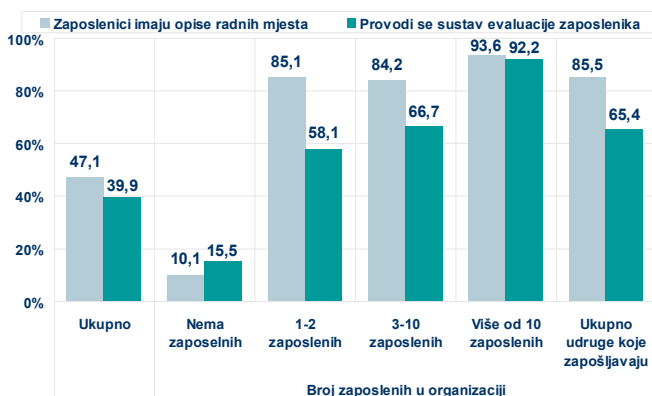
Slika 22. Zapošljavanje novih osoba u svim udrugama (N=651) i s obzirom na broj zaposlenih (N=319)

U više od tri četvrtine udruga koje zapošljavaju (85,5%) zaposlenici imaju opise svojih radnih mjesta, a u dvije trećine (65,4%) postoji sustav vrednovanja (evaluacije), odnosno praćenje kvalitete rada.

Ukupno, gotovo polovica udruga ima opis radnih mjesta, a nešto manje (39,9%) provodi i sustav vrednovanja rada svojih zaposlenika. Očekivano, to je prisutnije među udrugama koje imaju zaposlenike. Također što udruga ima više zaposlenika opis radnih mjesta je prisutniji kao i sustav vrednovanja radnih mjesta. Ujedno i dio udruga koje trenutno nemaju zaposlenike imaju opise radnih mjesta kao i sustav vrednovanja zaposlenika (Slika 23).

Slika 23. Opis radnih mjesta (N=651) i sustav vrednovanja rada (N=319)

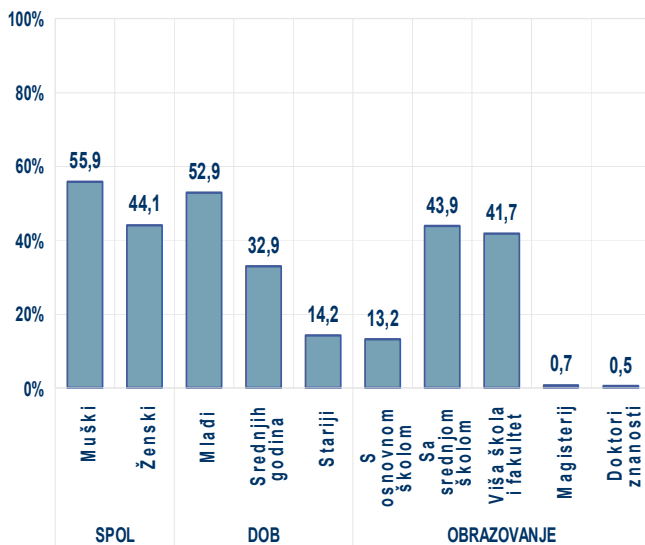

Načini pronalaženja volontera su raznoliki, najčešće se navodi kako se pronalaze među samim članovima udruge ili se volonteri sami javljaju. Evidenciju volonterskog rada vodi nešto manje od polovice ispitanih udruga (44,8%). Udruge s područja Sjeverne Hrvatske i Slavonije u nešto manjoj mjeri vode evidenciju volonterskog rada nego udruge iz drugih regija. Ujedno, udruge koje su usmjerene prema socijalni te ekologiji u nešto većoj mjeri vode evidenciju rada volontera. Isti trend koji je uočen i kod praćenja rada zaposlenika može se uočiti i kod vrednovanja rada volontera. Naime, što udruge imaju više zaposlenika to u većoj mjeri vode i evidenciju volonterskog rada, što je i očekivano jer što je sustav veći to češće teži redu.

U petini (18,6%) onih udruga koje vode evidenciju, broj volontera je manji od 5. Nešto više od petine ovih udruga (22,6%) ima između 6 i 10 volontera. Između 11 i 20 volontera ima nešto manje od petine udruga. Četvrtina udruga (25,1%) ima između 21 i 50 volontera, a oko 15,9% ima i više od 50 volontera. Broj volontera se kreće između 1 i 493 volontera.

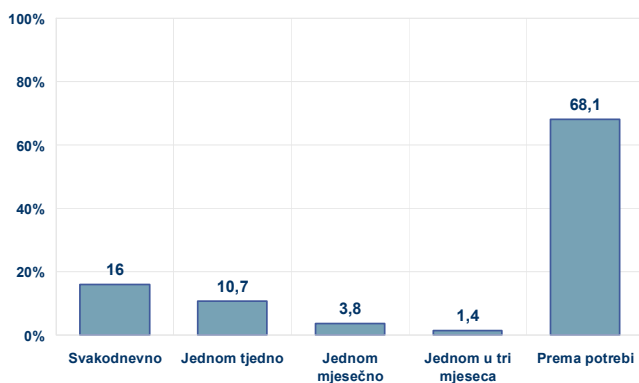
Struktura volontera u udrugama koje vode evidenciju (Slika 24) pokazuje kako su volonteri nešto češće muškarci. Češće su zastupljene osobe mlađe dobi (do 35 godina) te osobe srednje stručne spreme i višeg stupanja obrazovanja.

Slika 24. Struktura volontera po spolu, dobi i obrazovanju (N=280)

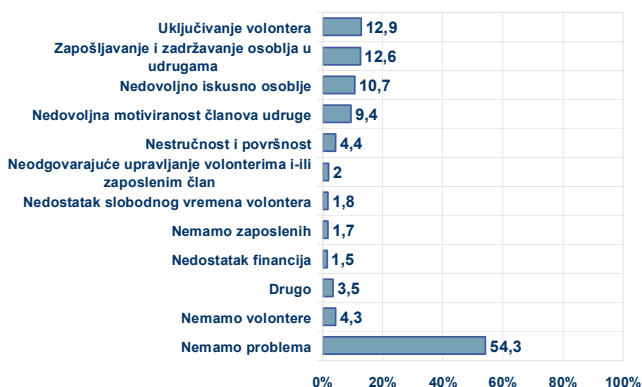
U većini udruga, njih dvije trećine, volonteri rade prema potrebi. U jednoj od šest udruga (16%) volonterski rad prisutan je svakodnevno, a u desetini (10,7%) udruga na tjednoj razini (Slika 25). Iako razlika nije statistički znatna, nešto je češće volonterski rad na svakodnevnoj bazi prisutan među udrugama u Dalmaciji, Istri i Primorju. Udruge koje imaju veliki broj zaposlenika češće se oslanjaju i na volonterski rad nego udruge s manjim brojem zaposlenika ili bez zaposlenika.

Slika 25. Učestalost volontiranja u udrugama (N=651)

Ispitanike se ujedno i pitalo o problemima s kojima se njihova udruga susreće kad su u pitanju zaposlenici/volonteri, pri čemu više od polovice (54,3%) ističe kako uopće nema problema. U udrugama koje navode probleme, ispitanici najčešće navode uključivanje volontera, zapošljavanje i zadržavanje osoblja u udrugama, nedovoljno iskustvo osoblja te nemotiviranost (Slika 26). Problemi koji se rijetko navode jesu nedostatak financija i nedostatak slobodnog vremena volontera.

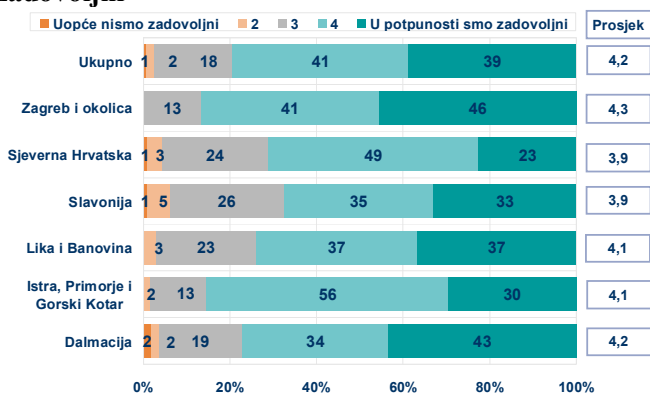
Slika 26. Problemi s kojima se suočavaju udruge u pogledu zaposlenika i volontera (N=651), moguće više odgovora

5. Obrazovanje u udrugama

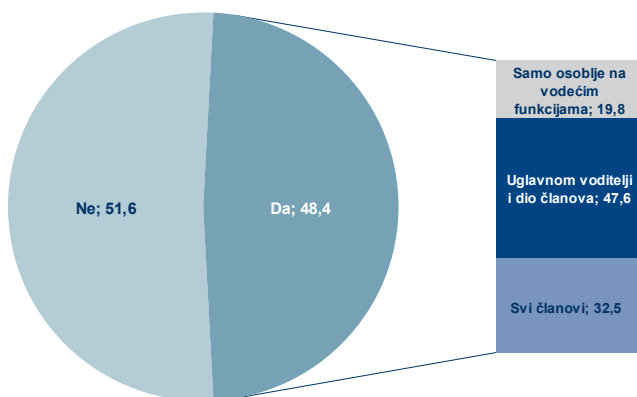
Općenito, velika većina ispitanih (79,4%) uglavnom je u potpunosti zadovoljna stupnjem obrazovanosti u svojoj udruzi, dok nezadovoljstvo iskazuje vrlo mali broj udruga (2,4%). Prosječna ocjena zadovoljstva stupnjem obrazovanja iznosi 4,2. Iz grafičkog prikaza procjene zadovoljstva stupnjem obrazovanja može se vidjeti kako postoji razlika među regijama, pa su najzadovoljniji ispitanici iz udruga u Zagrebu i okolici te iz Istre i Primorja. S druge strane, zadovoljstvo razinom obrazovanja je niže u Slavoniji te Lici i Banovini. Iako je potrebno naglasiti kako je više od polovice udruga iz tih regija također zadovoljno razinom obrazovanja u udruzi. (Slika 27).

Slika 27. Zadovoljstvo stupnjem obrazovanja u udrugama s obzirom na regiju (N=651) na skali od 1 – uopće nismo zadovoljni do 5 – u potpunosti smo zadovoljni

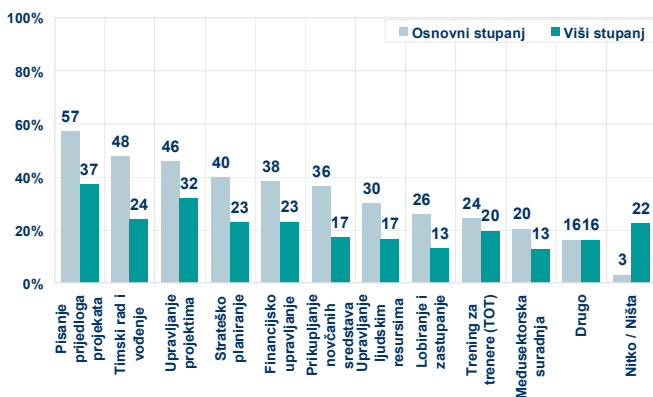

Izobrazbu putem treninga za svoje zaposlenike imala je polovica udruga (48,4%). Udruge koje zapošljavaju veći broj ljudi ujedno i češće imaju i treninge za svoje zaposlenike. Kod trećine udruga (32,5%) treninzi su bili organizirani za sve članove, a kod polovice (47,6%) za voditelje i dio članova. Treninge koji su bili isključivo za osobe na vodećim funkcijama imala je petina udruga (19,8%) (Slika 28). Udruge su koristile usluge pojedinaca i udruga za svoje treninge. U velikoj mjeri su se oslanjali na vanjske predavače ili na vlastite snage.

Slika 28. Treninzi za članove (N=615) i tko odlazi na treninge (N=315)

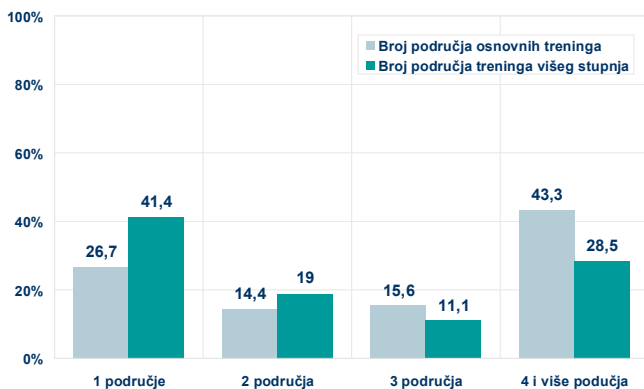

Slika 29. Udio udruga koje su imale osnovni i viši stupanj treninga iz pojedinog područja, moguće više odgovora (N=315)

Iz gotovo svih područja udruge su češće imale osnovne nego više stupnjeve treninga (Slika 29 i 30). Najčešće navedeno područje iz kojeg su udruge imale osnovni, ali i viši stupanj treninga, jest pisanje prijedloga projekata. U gotovo polovici udruga također su imali i osnovne treninge iz područja timskog rada i vođenja te iz područja upravljanja projektima. Udruge s područja Istre i Primorja te Like i Banovine imale su češće više od tri različita osnovna treninga.

Slika 30. Broj treninga i područja (N=315)

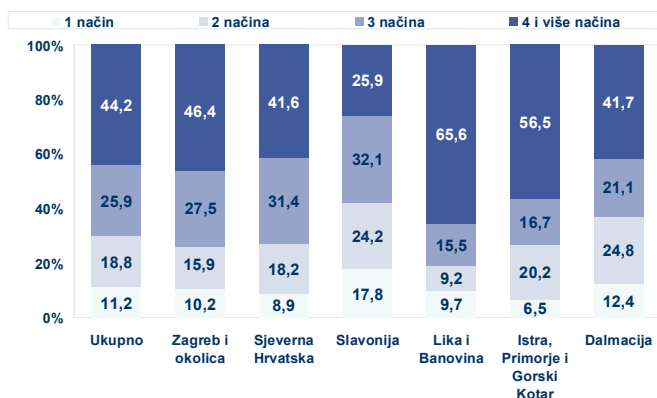

Savjetodavne usluge drugih udruga za izobrazbu vlastitih članova koristila je nešto više od četvrtina udruga koje su imale treninge (28,3%). Iako se kao pružatelj savjetodavnih usluga navodi znatan broj različitih udruga, najčešće se spominju Udruga MI te SMART.

6. Izvori financiranja

Prikupljanje sredstava važan je dio rada udruge kojim se omogućuje udruzi aktivna prisutnost i djelovanje u zajednici. Svega desetina ispitanih udruga oslonila se na samo jedan način financiranja u 2010. godini (Slika 31). Oko 45% udruga imalo je četiri ili više načina financiranja, a njihov je udio viši u Lici i Banovini nego u drugim regijama (dvije trećine udruga iz te regije navodi četiri ili više izvora financiranja). S druge strane, udruge iz Slavonije češće se oslanjaju na najviše tri izvora financiranja.

Slika 31. Broj načina financiranja u 2010. godini (N=651)

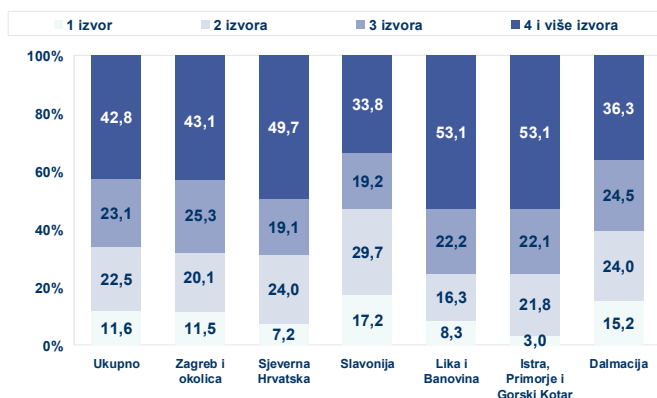
Najčešće navedeni način financiranja je na osnovu projekata (Slika 32). Na projekte se najrjeđe oslanjaju sportske udruge, koje se pak najviše oslanjaju na članarine. Po učestalosti načina financiranja slijede članarine, institucionalna podrška te volonterski rad. Pružanje usluga na temelju ugovora (držanje seminara, usluge socijalne skrbi i sl.) i pokloni su najrjeđe zastupljeni načini financiranja. Udruge s većim brojem zaposlenika češće se od ostalih oslanjaju na projekte.

Slika 32. Načini financiranja u 2010. godini (N=651), moguće više odgovora

Uz načine financiranja, udruge su bile upitane i o izvorima financiranja. Sukladno broju načina financiranja, također je desetina ispitanih udruga u 2010. godini imala je samo jedan izvor financiranja (Slika 33). Četiri i više izvora financiranja navodi nešto manje od polovice, a udio takvih udruga ponovno je najniži u Slavoniji nego u ostalim regijama, dok je nešto zastupljeniji u Istri i Primorju, Lici i Banovini te u Sjevernoj Hrvatskoj.

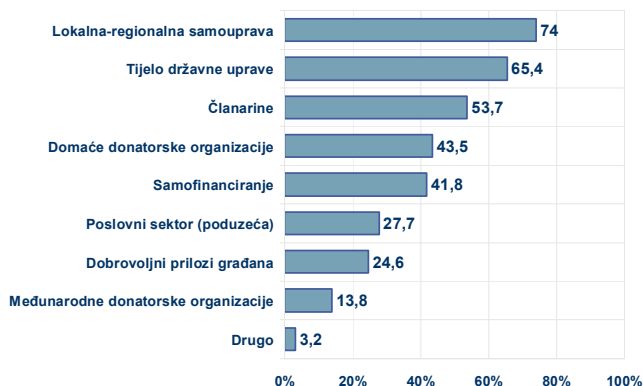
Slika 33. Broj izvora financiranja u 2010. godini (N=651)

Najčešći izvori financiranja udruga jesu tijela lokalne/regionalne samouprave te tijela državne uprave

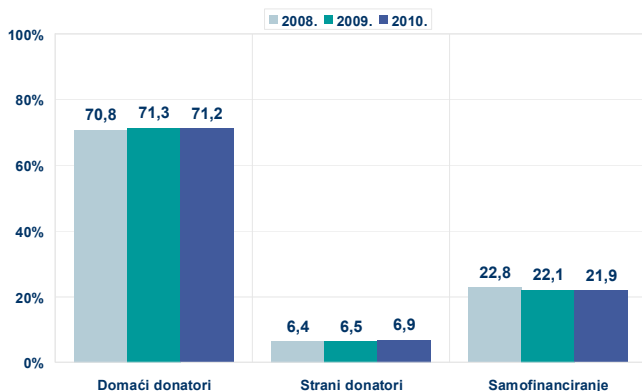
(Slika 34). Od toga, udruge koje se bave znanstvenom i prosvjetnom djelatnošću te sportom rjeđe od svih ostalih navode kako ih financira lokalna/regionalna samouprava. Znanstvene i prosvjetne udruge češće se oslanjaju na samofinanciranje. Udruge koje su orijentirane na zaštitu prava češće se od ostalih oslanjaju na međunarodne i domaće donatorske organizacije. Međunarodne donatorske organizacije izvor su financiranja koji koristi najmanji broj udruga.

Slika 34. Izvori financiranja u 2010. godini (N=651), moguće više odgovora

Udruge su se u protekle tri godine prvenstveno oslanjale na prihode od domaćih donatora, njih oko 70% u svakoj godini (Slika 35). Udruge s područja Like i Banovine, Istre i Primorja te Slavonije u nešto većoj mjeri oslanjaju se na domaće donatore.

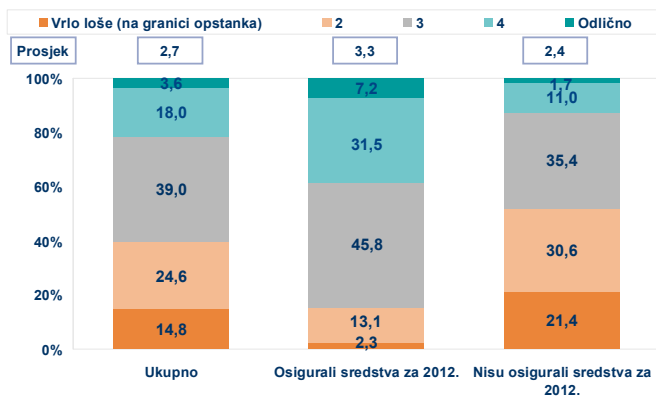
Slika 35. Glavni izvori prihoda u 2008., 2009. i 2010. godini (N=651)

Svoj odnos s donatorima nešto više od polovice udruuga (57,2%) ocjenjuje vrlo dobrim/odličnim, dok nešto više od desetine (17,2%) iskazuje suprotan stav. U prosjeku su odnosima s donatorima najmanje zadovoljne udruge s područja Zagreba, a najzadovoljnije udruge iz Dalmacije te Like i Banovine. Prosječna ocjena odnosa s donatorima iznosi 3,6.

Sredstva za rad u 2012. godini osigurala je tek trećina udruga (34,3%). Sukladno tome, ne iznenađuje podatak da je svojom sadašnjom financijskom situacijom zadovoljna tek petina udruga. Relativna većina udruga situaciju ocjenjuje niti pozitivnom niti negativnom, a 39,4% je ocjenjuje lošom ili vrlo lošom. Očekivano, udruge koje su osigurale sredstva češće financijsku situaciju ocjenjuju dobrom, dok je polovica onih koje nisu osigurale sredstva (52,0%) ocjenjuje lošom (Slika 36). Sukladno tome, prosječna ocjena trenutne financijske situacije znatno se razlikuje s obzirom na osiguranost sredstava – oni koji su osigurali sredstva u prosjeku financijsku situaciju ocjenjuju boljom (3,3) od onih koji nisu osigurali financijska sredstva (2,4). Udruge koje imaju više zaposlenika u prosjeku su zadovoljnije od onih koje nemaju zaposlenika ili imaju jedno ili dvoje zaposlenih.

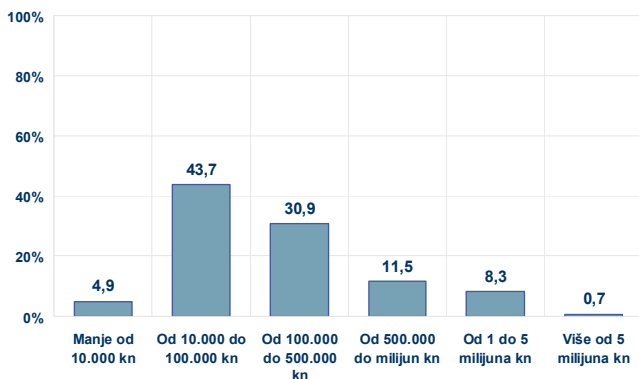
Slika 36. Procjena trenutne financijske situacije udruge s obzirom na (ne)osiguranost sredstava za rad u 2012. godini (N=651)

Četiri od deset udruga navodi kako su se njihovi prihodi smanjili u protekle tri godine (42,6%). Polovica njih ističe kako im se prihodi nisu smanjili - trećina (30,3%) izjavljuje kako su im prihodi porasli, a četvrtina (25,4%) da su ostali isti. Neizvjesna ekonomska situacija u zemlji se očekivano odrazila i na organizacije civilnog društva, te je udio udruga kojima su se prihodi smanjili porastao u odnosu na prethodno istraživanje. Udruge iz Zagreba i okolica češće nego iz ostalih regija navode kako su im se sredstva smanjila, dok s druge strane, udruge iz Dalmacije češće od ostalih navode kako su im se prihodi povećali.

Relativna većina udruga je u 2010. godini imala prihode između 10 000 i 100 000 kuna (Slika 37). Prihode ispod 10 000 kuna navodi 4,9% udruga. Između 100 000 i 500 000 kuna prihoda ostvarila je približno trećina udruga (30,9%), a prihode iznad 500 000 kuna približno petina udruga. To su u nešto većem postotku udruge iz Zagreba i okolice te iz Istre i Primorja. Udruge s područja Sjeverne Hrvatske su pak manje zastupljene među udrugama s višim prihodima.

Slika 37. Okvirni iznos prihoda u 2010. godini (N=651)

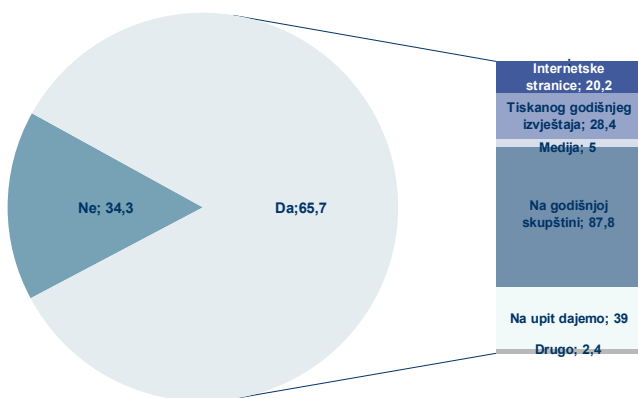

Među udrugama koje imaju zaposlene, prosječna plaća je iznad 5000 kn u trećini udruga, a u četvrtini između 4000 i 5000 kuna. Dio ispitanih nije mogao procijeniti prosječnu plaću (14,5%).

Godišnje financijske izvještaje javno objavljuje dvije trećine udruga, pri čemu ih velika većina objavljuje na godišnjim skupštinama (Slika 38). Također je u relativno velikom broju zastupljeno davanje izvještaja na upit (39%) te tiskanje godišnjeg izvještaja (28,4%). Praksa javnog objavljivanja financijskog izvještaja najraširenija je među udrugama u Istri i Primorju.

Svega u četvrtini udruga izvršena je financijska revizija od strane neovisne revizorske kuće, od toga je u desetini to bilo napravljeno na razini projekta, a u 14,1% ovih udruga na razine čitave udruge.

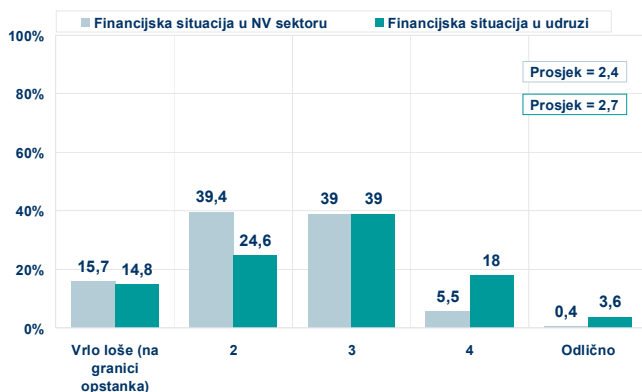
Slika 38. Objavljivanje godišnjih financijskih izvještaja (N=651) te načini njihovog objavljivanja (N=428), moguće više odgovora

Potrebu za dodatnom izobrazbom iz područja financijskog upravljanja iskazuje polovica udruga (56,3%), a neophodnom je smatra oko 8%. Nepostojanje potrebe za izobrazbom na ovom području ističe trećina (35,8%), a to najčešće ističu udruge s područja Zagreba i okolice.

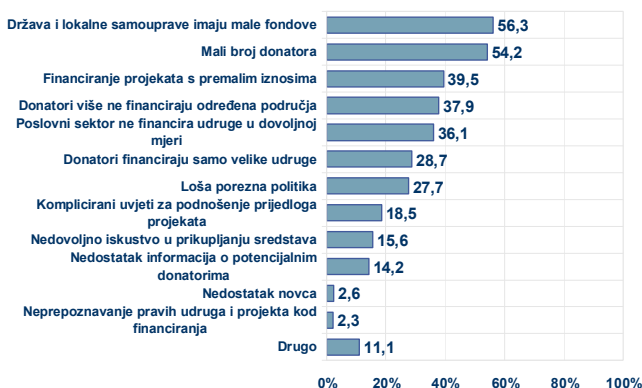
Osim financijske situacije u samoj udruzi, udruge se također tražilo da procijene trenutnu financijsku situaciju u cijelom nevladinom, neprofitnom sektoru (Slika 39) na skali od 1 – vrlo loša financijska situacija do 5 – odlična financijska situacija. Oko 40% udruga iskazuje neutralan stav, a gotovo podjednak broj financijsku situaciju nevladinog, neprofitnog sektora ocjenjuje lošom, a dodatno još njih 15,7% smatra kako je situacija vrlo loša. S druge strane, oko 6% ispitanih udruga smatra kako je financijska situacija u cijelom sektoru vrlo dobra ili odlična. Ocjena financijske situacije u ovom sektoru još je lošije ocijenjena nego situacija u vlastitoj udruzi. Prosječna ocjena situacije u nevladinom, neprofitnom sektoru je 2,4.

Slika 39. Procjena trenutne financijske situacije cijelog sektora i vlastite udruge (N=651)

Najčešće navođeni problemi vezani uz financijsku situaciju u nevladinom, neprofitnom sektoru, koje ističe nešto više od polovice ispitanih, jesu mali fondovi državne i lokalne samouprave te mali broj donatora. Sljedeću skupinu problema koju navodi nešto više od trećine udruga čine: financiranje projekata s nedovoljnim iznosima, prestanak doniranja pojedinih područja te kako poslovni sektor ne financira udruge u dovoljnoj mjeri. Prestanak doniranja određenog područja nešto su češće navele udruge čija je djelatnost okupljanje djece i mladeži. Nešto rjeđe kao probleme udruge navode nedostatak informacija o potencijalnim donatorima te nedovoljno iskustvo u prikupljanju sredstva (Slika 40).

Slika 40. Ocjena glavnih problema financiranja udruga (N=651)

Na samom kraju poglavlja ispitanike smo upitali na koji se način može poboljšati transparentnost rada udruga. Najviše ispitanih navodi kako bi država trebala pojednostaviti propise (36,1%) (Slika 41).

Prema učestalosti navođenja prijedloga slijedi obveza javnog objavljivanja financijskog izvještaja (19,1%) te izobrazba udruga o vođenju financija (17,6%). Angažiranje financijskih stručnjaka je najrjeđe navođeni prijedlog, koji je istaknulo 5% ispitanih udruga.

Slika 41. Načini poboljšanja financijske transparentnosti rada udruga (N=651)

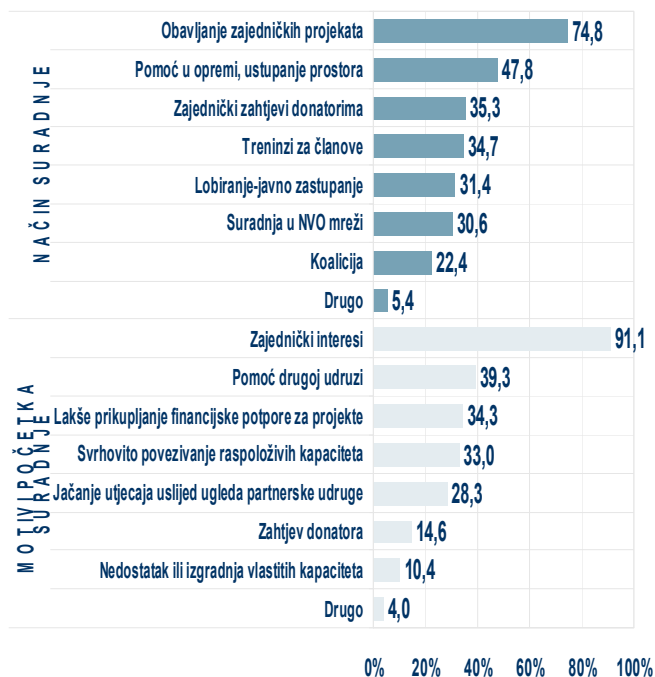

7. Suradnja među udrugama

Suradnja među udrugama vrlo je proširena, velika većina udruga (93,9%) ostvarila je neki oblik suradnje s drugim udrugama. Udruge osnovane u posljednjih 5 godina u nešto manjoj mjeri surađuju s drugim udrugama, kao i sportske udruge. Udio udruga koje su imale suradnju s drugima podjednak je u svim regijama. U prosjeku, udruge surađuju s dvadeset drugih udruga i to su najčešće udruge iz cijele zemlje.

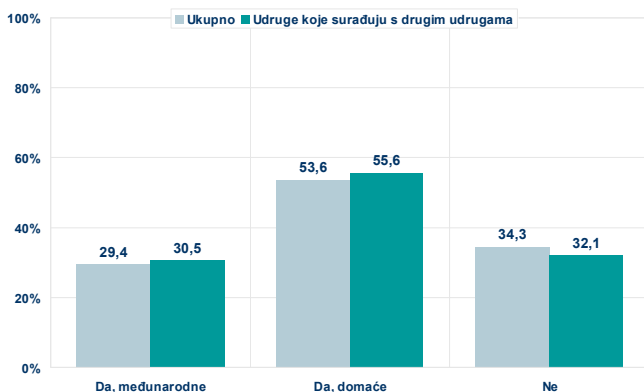
Najčešći način suradnje udruga bio je sudjelovale u zajedničkim projektima (74,5%). Nešto manje od polovice kao oblik suradnje navodi pomoć u opremi/ustupanje prostora, dok oko trećine ističe zajedničke zahtjeve donatorima, treninge, lobiranje te suradnju u mreži nevladinih organizacija. Koaliranje je najrjeđi oblik zajedničke suradnje udruga koje je navelo oko četvrtine ispitanih udruga. Kao najčešći motiv za suradnju s drugim udrugama izdvajaju se zajednički interesi. Drugi po učestalosti razlog je pomoć u opremi, odnosno ustupanje prostora. Lakše prikupljanje financijskih sredstava udruzi te svrhovito povezivanje navodi oko trećine, a nešto više od četvrtine razlog početka suradnje s drugima bilo je jačanje utjecaja. (Slika 42).

Slika 42. Načini i motivi suradnje s drugim udrugama (N=611), moguće više odgovora

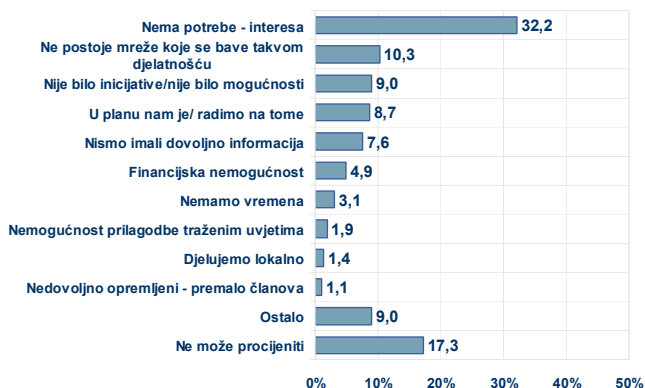
Oko dvije trećine udruga (65,7%) članovi su mreža udruga, domaćih ili stranih, pri čemu se najčešće radi o domaćoj mreži udruga. I među udrugama koje su ostvarile suradnju s drugim udrugama sličan je udio onih koje ostvaruju članstvo udruga (Slika 43).

Slika 43. Članstvo u mreži udruga (N=651/611)

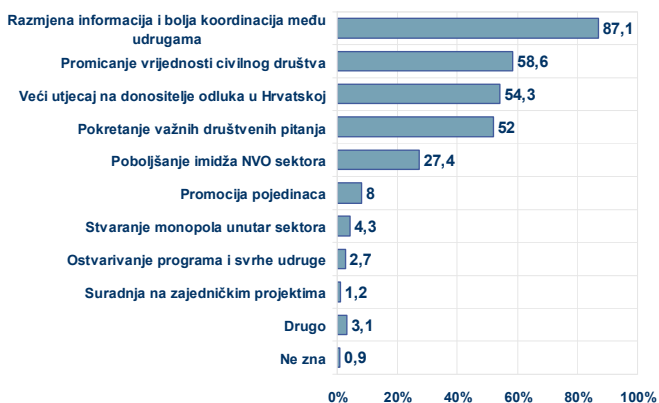
Najčešće navedeni razlozi zbog kojih udruge nisu članice neke mreže udruuga ističu se nedostatak interesa, odnosno potreba (Slika 44).

Slika 44. Razlozi nesudjelovanja u mreži udruuga (N=226)

Kao svrhu postojanja mreže članovi najčešće vide u razmjeni informacija i boljoj koordinaciji među udrugama (Slika 45). Također veliki broj udruga kao svrhu postojanja navodi promicanje vrijednosti civilnog društva, veći utjecaj na donositelje odluka te pokretanje važnih društvenih pitanja. Udruge s područja Like i Banovine nešto češće od ostalih kao svrhu postojanja mreža navode razmjenu informacija i bolju koordinaciju među udrugama te poboljšanje imidža nevladinog, neprofitnog sektora. S druge strane, udruge s područja Istre i Primorja u prosjeku nešto češće kao svrhu postojanja ističu veći utjecaj na donositelja odluka te pokretanje važnih društvenih pitanja.

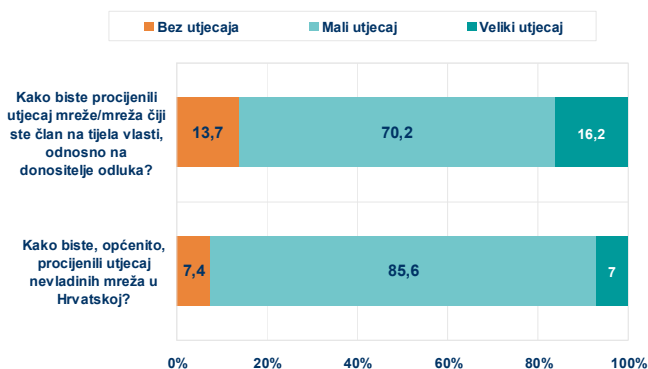
Slika 45. Ocjena svrhe postojanja mreža udruga (N=428), moguće više odgovora

Oko polovice udruga (47,5%) aktivnosti svojih mreža ocjenjuju uspješnima. Nešto manje od polovice (42,1%) iskazuje neutralan stav, dok suradnju negativno ocjenjuje manje od desetine (8,6%). Prosječna ocjena uspješnosti aktivnosti mreže iznosi 3,5. Neovisno o dosadašnjim aktivnostima, nešto manje od tri četvrtine udruga (70,2%) smatra kako mreža čiji su član ima samo mali utjecaj na tijela vlasti. Svaka šesta udruga (16,2%) procjenjuje utjecaj na tijela vlasti velikim, a nešto manje smatra kako takav utjecaj uopće ne postoji (13,7) (Slika 46).

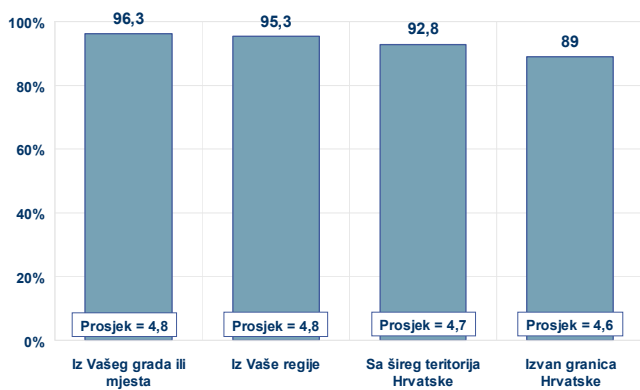
Sve udruge, bez obzira na to surađuju li s drugim udrugama ili ne, zamoljene su da procijene utjecaj mreža u Hrvatskoj. Velika većina ih smatra kako je utjecaj nevladinih organizacija mali (85,6%). Podjednaki broj udruga (nešto manje od desetine) smatra kako je utjecaj veliki, odnosno da ga uopće nema. Najviša razina pesimizma u pogledu utjecaja mreža je među udrugama u Slavoniji.

Slika 46. Ocjena utjecaja mreža u Hrvatskoj općenito (N=651) i ocjena utjecaja mreže na tijela vlasti (N=428)

Suradnja udruga ocijenjena je srednje razvijenom - prosječna ocjena zadovoljstva razvijenošću suradnje iznosi 2,9. Većina ispitanih suradnju ocjenjuje kao razvijenu (56,9%), a kao vrlo visoko razvijenu ocjenjuje oko šestine udruga (15,6%). S druge strane, četvrtina udruga nije zadovoljna s razvijenošću suradnje među udrugama što ukazuje na to da postoji veliki prostor i potencijal za unapređenje suradnje u sektoru, što je svakako moguće ostvariti jer velika većina udruga iskazuje spremnost na suradnju na projektima s drugim udrugama (Slika 47). Ta spremnost je nešto izraženija kada je riječ o suradnji s domaćim udrugama, iako je velik broj udruga spreman i za međunarodnu suradnju. Bez obzira na to iz koje su regije udruge, podjednako pokazuju interes za suradnju s drugim udrugama, kako u zemlji tako i u inozemstvu.

Slika 47. Udio udruga koje iskazuju spremnost za suradnju s drugim udrugama (N=651)

8. Suradnja udruga s državom

U nastavku se željelo dobiti uvid i na koji način udruge surađuju s državom te kako ocjenjuju taj oblik suradnje. Kada je u pitanju viđenje odnosa države prema nevladinom, neprofitnom sektoru, trećina hrvatskih udruga smatra kako je država nezainteresirana za neprofitni sektor i podcjenjuje njegov značaj (Slika 48). Nešto manji broj (oko petine udruga) vjeruje kako država podupire nevladin, neprofitni sektor, ali samo zbog pritiska izvana. Nešto manje udruga smatra kako država prepoznaje ovaj sektor kao partnera. Partnerski odnos nešto češće ističu udruge s područja Like i Banovine. S druge strane nezainteresiranost se nešto češće navodi među udrugama s područja Sjeverne Hrvatske.

Slika 48. Percepcija odnosa države prema nevladinom, neprofitnom sektoru (N=651)

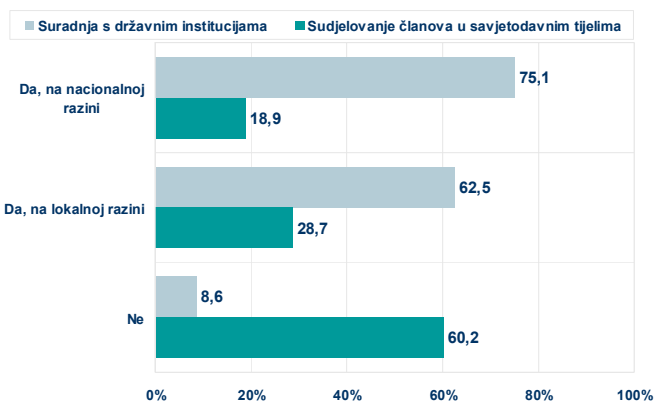
Kada je riječ o ocjeni suradnje s lokalnom samoupravom, polovica udruga (48,8%) ocjenjuje ju pozitivno, nešto manje od trećine izražava neutralni stav (30,1%), dok ih petina (22,2%) nije zadovoljna suradnjom. Suradnjom su najmanje zadovoljne udruge s područja grada Zagreba i okolice, a najviše s područja Slavonije, Sjeverne Hrvatske te Like i Banovine. Ujedno je zadovoljstvo više u ruralnim sredinama nego u urbanim sredinama.

Velikoj većini udruga (86,9%) lokalne vlasti nisu predstavljale prepreku u radu, dok one koje smatraju da im je rad bio onemogućivan najčešće navode probleme vezane uz financiranje i rješavanje pitanja prostora.

Suradnja s državnim institucijama vrlo je raširena, tj. velika većina udruga (91,4%) surađivala je s državnim institucijama, pri čemu se nešto češće radilo o suradnji na nacionalnoj razini (75,1%) nego na lokalnoj razini (62,5%). S druge strane, sudjelovanje u savjetodavnim tijelima je niža. Gotovo dvije trećine udruga izjavljuje kako članovi njihove udruge ne sudjeluju u radu nekog savjetodavnog tijela (60,2%), dok ih nešto manje od trećine (28,7%) sudjeluje u radu nekog tijela na lokalnoj razini. U radu savjetodavnog tijela na državnoj razini sudjeluje nešto manje od petine udruga (18,9%) (Slika 49).

Suradnju s lokalnim vlastima na projektima EU-a imala je petina udruga (18,2%). Taj oblik suradnje nešto je manje zastupljen u Zagrebu i okolici. Udruge koje imaju više od 3 zaposlenika češće su surađivale s lokalnim vlastima u provedbi projekta EU-a.

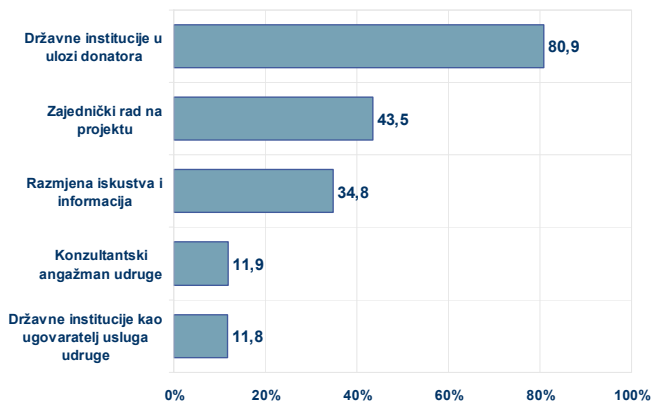
Slika 49. Suradnja s državnim institucijama i sudjelovanje članova u savjetodavnim tijelima (N=651), moguće više odgovora

Prvenstveni oblik suradnje između države i udruga ostvaruje se prvenstveno kroz donatorsku ulogu države (Slika 50). Nešto manje od polovice udruga s državom surađuje zajedničkom provedbom projekata, a njih trećina razmjenjuje iskustva i informacije. U prosjeku udruge surađuju s državom kroz dva različita oblika suradnje. Udruge s područja Like i Banovine nešto češće od ostalih razmjenjuju iskustva i informacije. Udruge s područja Slavonije rjeđe od ostalih imaju zajedničke projekte. Udruge koje se bave zaštitom

prava nešto češće surađuju na EU projektima, dok je taj udio izuzetno nizak među udrugama Domovinskog rata.

Slika 50. Oblici suradnje udruga s državnim institucijama (N=595), moguće više odgovora

Manje od desetine udruga koje su surađivale s državnim institucijama (7,5%) navode kako tijekom suradnje uopće nisu imale probleme (Slika 51). Nedostatak sredstava državnih institucija najčešće je navedeni problem s kojim se susreću udruge. S obzirom na to da je veliki broj udruga ovisan o državi kao donatoru, ovaj podatak ne iznenađuje, tj. vjerojatno država ne može u potpunosti zadovoljiti sve financijske potrebe udruge. Usporavanje procesa razmjene informacija zbog velike administracije drugi je najčešći

spomenuti problem, a s njime se susrela trećina udruga (32,8%). Četvrtina udruga kao problem navodi nezainteresiranost državnih institucija. Teškoće ostvarivanja suradnje zbog različitih razina stručnosti, velika uloga neformalnih kontakata te ispolitiziranost, problemi su koje navodi otprilike po petina ispitanih udruga.

Slika 51. Problemi prilikom suradnje s državnim institucijama (N=595), moguće više odgovora

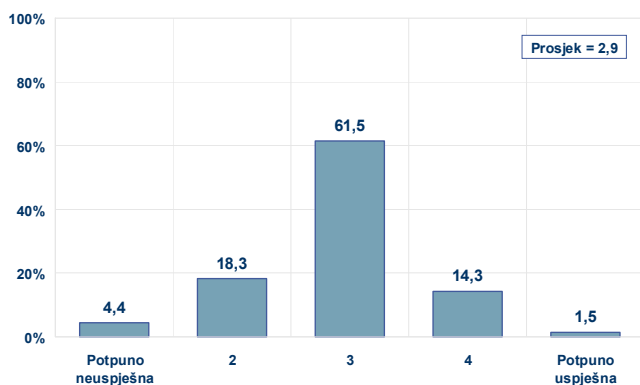

S obzirom na to da velika većina udruga surađuje s državom te je dobrim dijelom ovisna o njima. U prosjeku udruge surađuju s državom kroz dva različita oblika suradnje. Udruge s područja Like i Banovine no njoj kao donatoru ne iznenađuje činjenica da tri četvrtine ispitanih smatra suradnju države i udruga

važnom (75,0%), neutralan stav iskazuje petina (20,3%), dok je nevažnom procjenjuje tek manji udio (4,7%). Prosječna ocjena važnosti suradnje je 4,2.

U sklopu ovog poglavlja udruge su zamoljene da ocijene dosadašnju provedbu aktualne Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2006. do 2011. (Slika 52). Provedba je u prosjeku ocijenjena kao dobra – 61,5% daje osrednju ocjenu. Svaka šesta udruga smatra kako je provedba uspješna (15,8%), dok je neuspješnom smatra petina udruga (22,7%). Provedbom su najzadovoljnije udruge s područja Like i Banovine.

Slika 52. Ocjena provedbe Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2006. do 2011

9. Suradnja udruga s poslovnim sektorom

Suradnja s poslovnim sektorom relativno je dobro razvijena, dvije trećine udruga (65,3%) ostvarila je suradnju s poslovnim sektorom. U tom aspektu djelovanja najaktivnije su udruge iz Sjeverne Hrvatske.

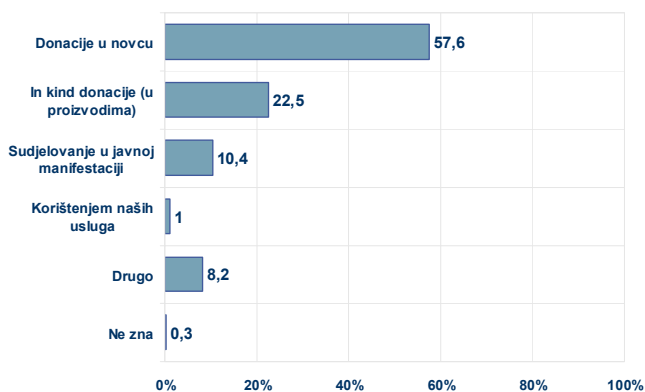
Udruge koje su ostvarile suradnju s poslovnim sektorom, najčešće navode kako je suradnja ostvarena zbog zainteresiranosti predstavnika poslovnog sektora za određeno područje (Slika 53). Najrjeđi oblik suradnje između poslovnog sektora i neprofitnog sektora je u pružanju konzultantskih usluga.

Slika 53. Načini ostvarivanja suradnje s poslovnim sektorom (N=426), moguće više odgovora

Način na koji poslovni sektor najčešće pomaže udrugama su donacije u novcu, što je ostvarilo nešto više od polovice udruga (Slika 54). Oko četvrtine udruga dobilo je donacije u proizvodima, a njih desetina je sudjelovala u javnim manifestacijama. Udruge iz Like i Banovine češće su uključene u zajednički projekt, dok je poslovni subjekt bio u ulozi donatora nešto češće među udrugama s područja Istre i Primorja.

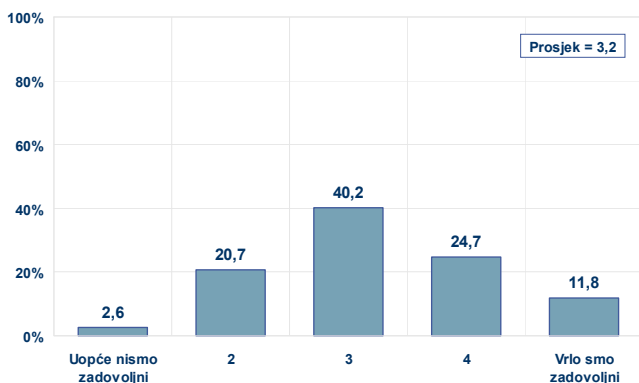
Slika 54. Način na koji poslovni sektor u ulozi donatora najčešće pomaže udruzi (N=426)

Zadovoljstvo suradnjom s poslovnim sektorom iskazuje nešto više od trećine udruga (36,5%), dok četvrtina (23,3%) iznosi suprotno mišljenje (Slika 55).

Prosječna ocjena zadovoljstva iznosi 3,2, a suradnjom su nešto zadovoljnije udruge s područja Like i Banovine. Kad je u pitanju kvaliteta suradnje s privatnim i državnim poduzećima, relativna većina udruga (41,1%) navodi kako podjednako dobro surađuju i s jednima i s drugima, a nešto više od trećine (37,7%) ih ističe kako kvalitetnije surađuje s privatnim poslovnim sektorom. Bolju suradnju s državnim poduzećima navodi 16,7% poduzeća.

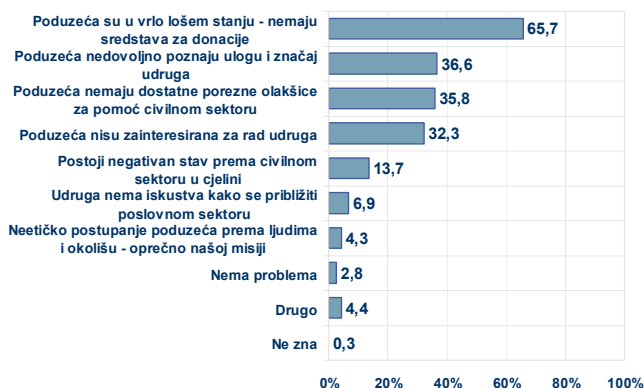
Slika 55. Ocjena zadovoljstva suradnje s polovim sektorom (N=426)

Nedostatak sredstava poduzeća za donacije izdvojio se kao najčešće navedeni problem s kojim se udruge susreću u odnosu s poslovnim sektorom (Slika

56). Nepoznavanje uloge udruga, nedovoljne porezne olakšice te nezainteresiranost za rad udruga problemi su koje izdvaja trećina ispitanih udruga. Lošu situaciju u poduzećima nešto češće ističu udruge iz Slavonije te Like i Banovine.

Slika 56. Najčešći problemi u suradnji s poslovnim sektorom (N=425)

Bez obzira na to surađuje li njihova udruge s poslovnim sektorom ili ne, tri četvrtine ispitanih udruga (74,8%) vjeruje kako je suradnja udruga i poslovnog sektora važna. Suprotnog mišljenja je 5% ispitanih udruga. Važnost suradnje nešto češće ističu udruge iz Sjeverne Hrvatske, a u nešto manjoj mjeri udruge iz Slavonije.

10. Međunarodna suradnja i europske integracije

Hrvatska je u lipnju 2011. završila pregovore s Europskom unijom te je neposredno nakon provedbe ovog istraživanja potpisala i pristupni ugovor te je u tome kontekstu bilo važno dobiti i dublji uvid o međunarodnoj suradnji udruga s posebnim naglaskom na suradnju na razini Europske unije.

Međunarodne projekte na kojima su surađivali s udrugama iz zemalja članica EU imalo je nešto više od četvrtine udruga (28,3%). Nešto su češće suradnju ostvarile udruge iz regije Zagreb i okolica dok je to ostvario izrazito mali broj udruga s područja Like i Banovine. Slovenija, Italija i Njemačka najčešće su navedene zemlje u kojima udrugama postojala suradnja s udrugama. Aktivnosti vezane uz proces europskih integracija provodila je 15,6% udruga (Slika 57).

Udio udruga koje su provodile regionalne projekte u kojima su surađivale s udrugama iz zemalja Jugoistočne Europe je nešto niži – provodila ih je četvrtina ispitanih (24,2%). Petina udruga provodila je projekte koji su bili financirani iz sredstva Europske komisije, dok je nešto manje od petine udruga imalo projekte u kojima su surađivali sa zemljama Mediterana (17,5%) ili pružali humanitarnu pomoć u slučaju katastrofe (15,9%). Najrjeđi oblik suradnje je

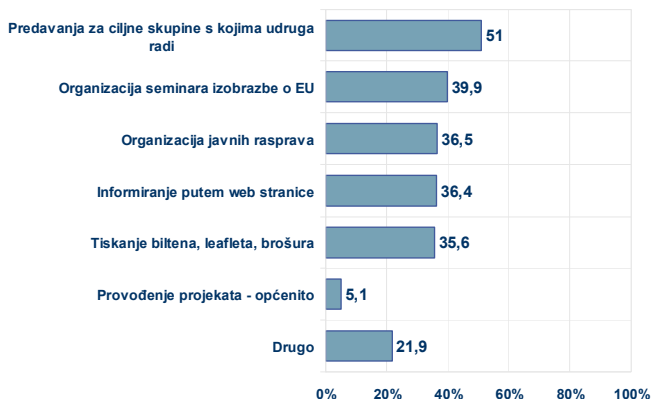
uključenje u pružanje međunarodne razvojne pomoći. Međunarodna suradnja je područje u kojem nevladin, neprofitni sektor ima veliki potencijal s obzirom na to da je zasad ta suradnja relativno slabo prisutna. Udruge s područja Zagreba i okolice te Istre i Primorja češće nego udruge iz ostalih regija ostvaruju međunarodnu suradnju.

Slika 57. Oblici suradnje na međunarodnoj razini (N=651)

Kao što je napomenuto na početku poglavlja izuzev regionalne i međunarodne suradnje, istraživanjem je obuhvaćeno i područje europskih integracija. Aktivnosti vezane uz proces europskih integracija provodila je šestina udruga; najčešći oblik bila su predavanja za ciljne skupine koje navodi polovica ovih udruga, te organizacija seminara izobrazbe o EU, organiziranje javnih rasprava, informiranje putem internetske stranice i tiskanje materijala koje navodi oko trećine ispitanih u ovim udrugama (Slika 58).

Slika 58. Aktivnosti koje su udruge provodile vezano uz proces europskih integracija (N=101), moguće više odgovora

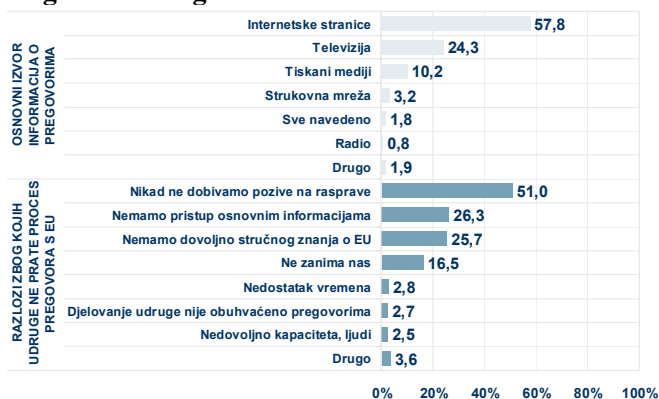

Oko polovice udruga pratilo je proces pregovora, a među njima velika većina udruga koje su pratile proces pregovora s EU (92,7%), pratile su sva medijska izvješća o napretku pregovora u području svojeg djelovanja. Četvrtina (27,3%) je sudjelovala u stručnim raspravama, dok je svog predstavnika u pregovaračkoj radnoj skupini imalo nešto manje od desetine udruga (6,9%). Kao glavni izvor informacija udruge navode internetske stranice, na koje se oslanja oko 57,8% udruga (Slika 59).

S druge strane, nešto više od polovice udruga nije pratio proces pregovora s EU u području kojim se bavi (51%), a kao glavni razlog navode nepozivanje na rasprave o temama vezanima uz pregovore. Otprilike četvrtina iskazuje nedostatak stručnog znanja, dok je nezainteresiranost navelo manji dio udruga (njih 16,5%).

Može se uočiti određeni nedostatak proaktivnog djelovanja među udrugama koje nisu pratile proces pregovora, dok s druge strane udruge koje su pratile pregovore samostalno iskazuju interes za praćenje informacija.

Slika 59. Osnovni izvor informacija udruga koje prate proces pregovora s EU (N=298) te razlozi zbog kojih udruge ne prate proces pregovora (N=353), moguće više odgovora

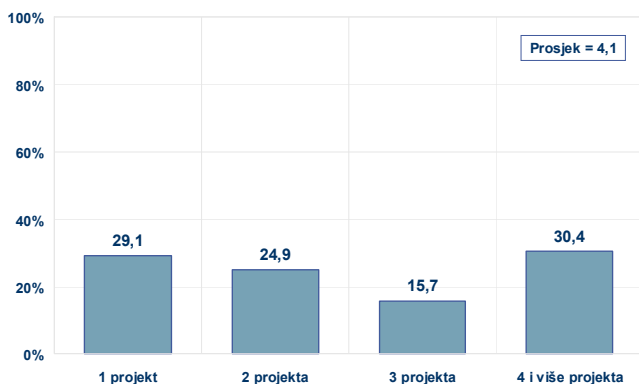
Ukupno gledajući, velika većina ispitanih (89,9%) ističe kako nevladin, neprofitni sektor nije dovoljno uključen u proces pregovora s EU.

U nastavku poglavlja naglasak je stavljen na projekte koji su vezani uz natječaje europskih fondova. Cilj je bio utvrditi u kojoj se mjeri udruge prijavljuju na natječaje europskih fondova, na koliko projekata sudjeluju te utvrditi i ostale stvari vezane uz projekte iz europskih fondova. Nešto manje od trećine ispitanih udruge prijavilo se na natječaje europskih fondova. Najrjeđe su se prijavljivale udruge s područja Slavonije, dok su izrazito bile aktivne udruge koje

imaju više od tri zaposlenika te udruge čija su prioritetna djelovanja vezana uz ekologiju te zaštitu prava. S druge strane sportske udruge se izrazito rijetko prijavljuju na natječaj.

Broj prijavljenih na natječaj kreće se između jednog i njih pedeset te je prosječni broj prijavljenih na natječaje četiri (4,1). Na jedan natječaj prijavilo se nešto manje od trećine udruga, a sličan udio se prijavio na četiri natječaja ili više. Četvrtina ovih udruga prijavila se na dva natječaja, a 15,7% na tri natječaja (Slika 60).

Slika 60. Broj prijavljenih projekata (N=200)

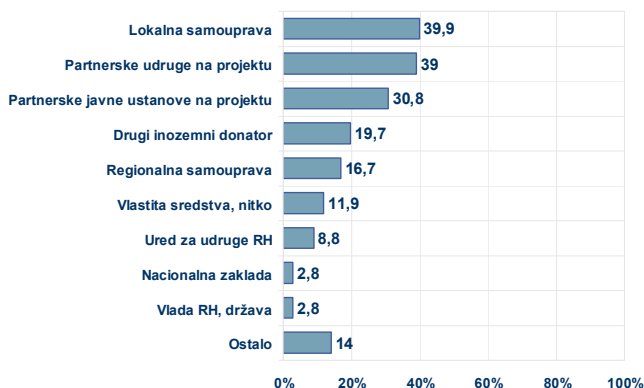

Više od polovice udruga (55,6%) koje su se prijavile na natječaje za sada nisu ostvarile podršku. Njih petina (19,5%) ostvarila je podršku za jedan projekt, oko desetine za dva projekta, a njih 14,9% za 3 ili više projekata. Provedba projekata relativno je visoka te svega šestina (14,9%) udruga nije provela projekt do kraja. U najvećoj mjeri provodi se jedan projekt (45,3%), u desetini slučajeva dva projekta, a u gotovo trećini s tri ili više projekta. U najvećoj mjeri realizacija završava jednim projektom (45,3%), u desetini slučajeva s dva projekta, a u gotovo trećini s tri ili više projekta. Dobiveni projekti najčešće traju godinu dana (53,9%) ili dvije (42,5%), dok je svega manji udio (3,6%) projekata koji traju dulje od dvije godine.

Projekti su u najvećoj mjeri provedeni u sklopu velikog broja europskih fondova i njihovih komponenti.

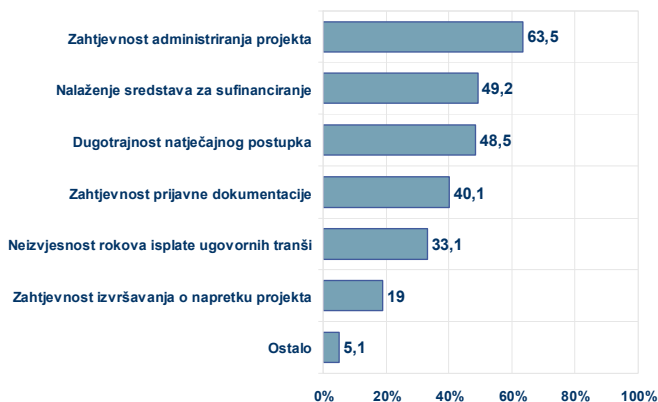
Kao dva najvažnija izvora sufinanciranja projekata financiranih iz fondova EU-a izdvojile su se lokalna samouprava te partnerske udruge (Slika 61).

Slika 61. Izvori sufinanciranja projekata financiranih iz fondova EU-a (N=89)

Zahtjevnost administriranja projekta pokazala se najvećom poteškoćom tijekom pripreme i provedbe projekata financiranih iz fondova EU-a s kojom se susrelo gotovo dvije trećine udruga koje su ostvarile podrške. Gotovo polovica udruga kao probleme je izdvojila dugotrajnost natječajnog postupka te pronalaženje sredstva za sufinanciranje (Slika 62).

Slika 62. Poteškoće prilikom pripreme i provedbe projekata financiranih iz fondova EU-a (N=89)

Udruge su se pri prijavi na natječaj u velikoj mjeri (86,7%) oslanjale na vlastite kapacitete, tj. na članove udruge. Četvrtina udruge (27,0%) koristila je konzultantske usluge, a jedna desetina (12,3%) se oslonila na regionalne mreže.

Udruge u velikoj mjeri navode kako im je potrebna izobrazba kada je riječ o znanju vlastite udruge na području sastavljanja projektnih prijedloga za natječaje iz europskih fondova i upravljanja projektnim ciklusom. Za četvrtinu udruge (25,7%) koje su se prijavile na natječaj ta je izobrazba neophodna, a za njih još 60,3% ona je potrebna. Tek manji dio udruge, njih 14,0%, navodi kako takva izobrazba nije potrebna.

Velika većina ovih udruga, njih 80,2%, nije zaposlila niti jednu osobu tijekom 2010. godine za potrebe vođenja projekata financiranih od strane europskih fondova. Jednu osobu zaposlilo je 10% udruga, a više od toga njih 9,8%. Kada je u pitanju angažman volontera, nešto manje od dvije trećine udruga nije angažiralo niti jednog volontera, a njih četvrtina je angažirala do 5 volontera. Više od 5 volontera angažiralo je 14,2% udruga koje su se prijavile na natječaje europskih fondova.

Više od polovice udruga nije surađivalo niti s jednom stranom udrugom ili drugom neprofitnom organizacijom tijekom 2010. za potrebe suradnje na projektnim aktivnostima projekata financiranih iz europskih fondova. S jednom udrugom surađivalo je 12% udruga, s dvije 9,4%, a s tri ili više njih petina (22%).

11. Uključenost zajednice u rad udruge

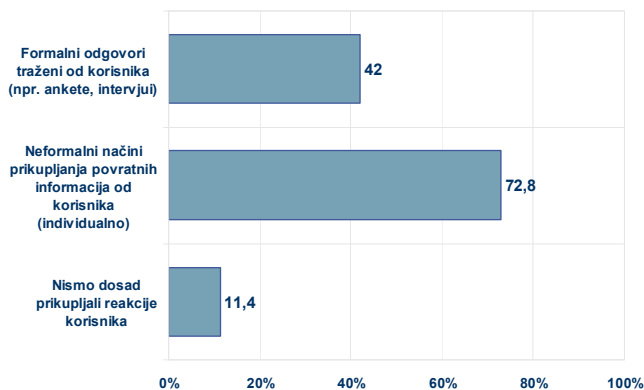
Udruge svoje korisnike u rad uključuju na više načina, a najčešće tako što ih primaju među članstvo, angažiraju kao volontere te ispituju potrebe korisnika (Slika 63). Te načine navelo je više od polovice udruuga. Također je učestalo uključivanje zajednice kroz provjeravanje zadovoljstva korisnika (46,4%) i savjetovanje prilikom planiranja (38,3%).

Slika 63. Načini uključivanja korisnika u rad udruge (N=651), moguće više odgovora

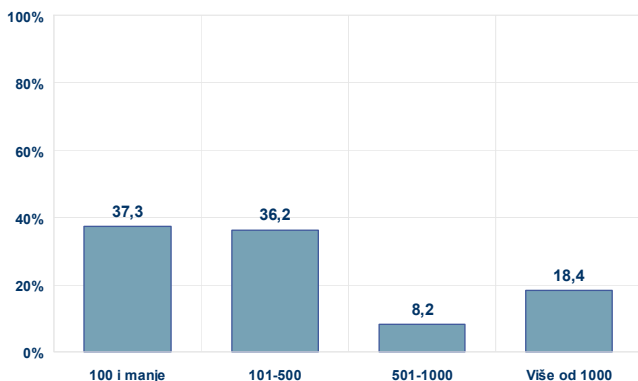
Velika većina udruga prikuplja podatke o ocjeni zadovoljstva korisnika nakon provedbe projekta, no najčešće se radi o neformalnim načinima prikupljanja povratnih informacija (72,8%) nego o formalnima (42,0%) (Slika 64). Tek manji dio udruga, njih desetina, ne prikuplja povratne informacije o zadovoljstvu korisnika. Formalni način prikupljanja nešto je učestaliji među udrugama s područja Istre i Primorja, te među udrugama koje se bave zaštitom prava, socijalnim i zdravstvenim djelatnostima. Također to češće prakticiraju udruge iz urbanih dijelova te udruge koje imaju više od 3 zaposlenika.

Slika 64. Način prikupljanja povratnih informacija od korisnika nakon provedbe projekta (N=651)

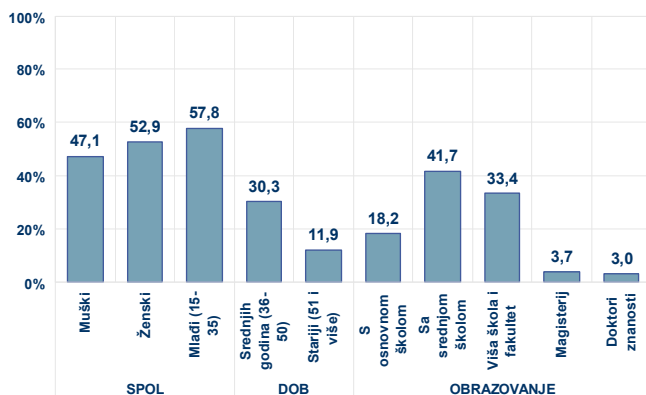
Nešto više od polovice udruga navodi kako vodi evidenciju o broju i strukturi svojih korisnika (57,7%). Ovaj udio je nešto viši u odnosu na prošla istraživanja. Evidenciju nešto rjeđe vode udruge iz Slavonije i Sjeverne Hrvatske kao i udruge čiji je glavni fokus djelovanja na kulturi te ekologiji. Udruge koje mogu procijeniti strukturu svojih korisnika, najčešće imaju do 100 korisnika, potom između 100 i 500 korisnika, što navodi njih trećina (Slika 65). Više od tisuću korisnika navodi oko petine udruga, a njih desetina broji između 500 i 1000 korisnika.

Slika 65. Procjena broja korisnika udruga koje vode evidenciju (N=341)

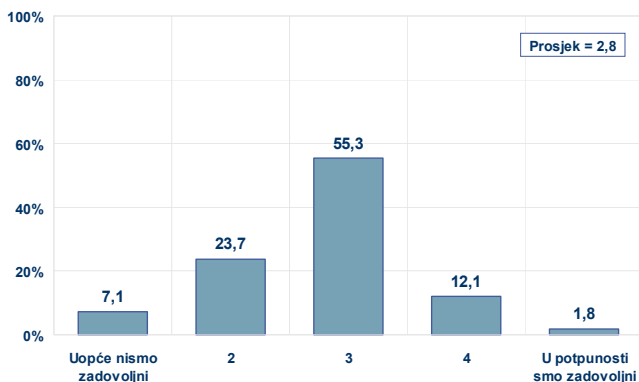
Što se tiče strukture korisnika s obzirom na spol, dob i obrazovanje (Slika 63), vidljivo je kako su podjednako zastupljene osobe oba spola. Najčešće se radi o mlađim korisnicima. Vezano uz obrazovnu strukturu, najčešće je riječ o srednjem stupnju obrazovanja te visokoobrazovanim korisnicima.

Slika 66. Spolna, dobna i obrazovna struktura korisnika udruga koje vode evidenciju (N=341)

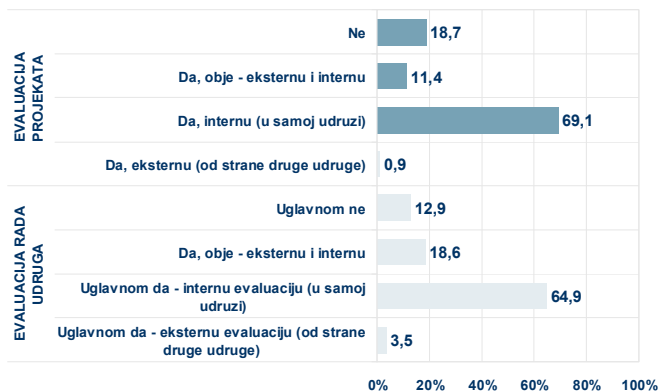
Većina udruga (55,3%) izražava neutralan stav kad je riječ o ocjeni zadovoljstva stanjem uspostavljenih standarda i razinom kvalitete javnih usluga (Slika 67). Zadovoljstvo izražava oko 13,9% udruga, dok je suprotnog stava njih gotovo trećina (30,8%). Prosječna ocjena zadovoljstva iznosi 2,8. Razina zadovoljstva najviša je među udrugama s područja Like i Banovine te među udrugama čija je djelatnost vezana uz Domovinski rat.

Slika 67. Zadovoljstvo stanjem uspostavljenih standarda i kvalitete javnih usluga (N=651)

Vrednovanje svojih projekata provodi velika većina (87,1%), a nešto manji broj (81,3%) provodi i vrednovanje uspješnosti rada same udruge. Pri tome se u oba slučaja najčešće provodi interno vrednovabrazovna struktura korisnika udruge koje vode vrednovanja (N=341) nje unutar same udruge (Slika 68). Otprilike petina provodi i internu i eksternu ocjenu uspješnosti projekata, dok neovisno o projektima, desetina provodi oba vrednovanja rada udruge. Udio onih koji se isključivo odlučuju na vrednovanje od strane druge udruge, relativno je mali. Udio udruga koje provode vrednovanja porastao je u odnosu na prethodno razdoblje.

Slika 68. Provođenje vrednovanja projekata te vrednovanja rada same udruge (N=651)

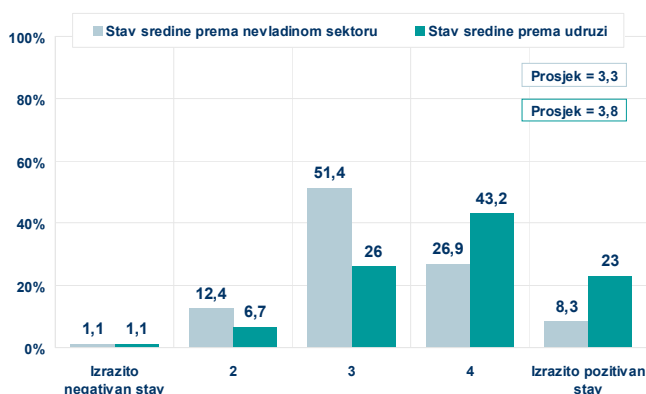

12. Odnos javnosti prema udrugama

U nastavku se analizira odnos udruga i javnosti tj. na koji se način u javnosti percipiraju pojedinačne udruge kao i neprofitni sektor općenito. Postoji jasna razlika u percepciji pojedinačne udruge i cjelokupnog neprofitnog sektora (Slika 69). Dvije trećine udruga (66,2%) pozitivno ocjenjuje stav sredine prema svojoj udruzi, no stav prema neprofitnom sektoru u cjelini pozitivnim smatra tek trećina (35,2%).

U skladu s time postoji i znatna razlika između prosječnog stava prema udrugama (3,8) i prema nevladinom, neprofitnom sektoru (3,3) – ispitanici u prosjeku misle kako sredina u kojoj djeluju ima negativniji stav prema cjelovitom neprofitnom sektoru nego prema njihovoj udruzi, što ukazuje kako su osobna iskustva relativno dobra, dok je viđenje stanja u cijelom sektoru nepovoljnije. Udruge iz Slavonije te Like i Banovine češće navode kako je stav okoline pozitivan. Sportske udruge također češće smatraju kako je stav okoline pozitivan.

Slika 69. Procjena stava sredine prema pojedinačnoj udruzi te prema neprofitnom sektoru u cjelini na skali od 1 - izrazito negativan do 5 - izrazito pozitivan (N=651)

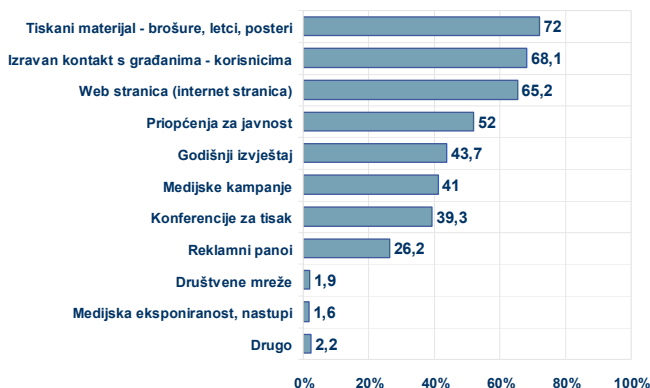

Procjena informiranosti građana u lokalnoj zajednici o djelovanju nevladinog, neprofitnog sektora slična je procjeni njihove zainteresiranosti za rad toga sektora – nešto više od trećine ispitanih smatra kako su građani neinformirani (39,6%) te nezainteresirani (38,8%), a suprotan stav iskazuje otprilike nešto više od desetine ispitanih. Postoji znatna i visoka pozitivna korelacija između ocjene informiranosti i zainteresiranosti okoline (0,517).

Najčešći kanal komunikacije udruga s javnošću je putem tiskanih materijala, a slijedi izravan kontakt s građanima/korisnicima te internetska stranica (Slika

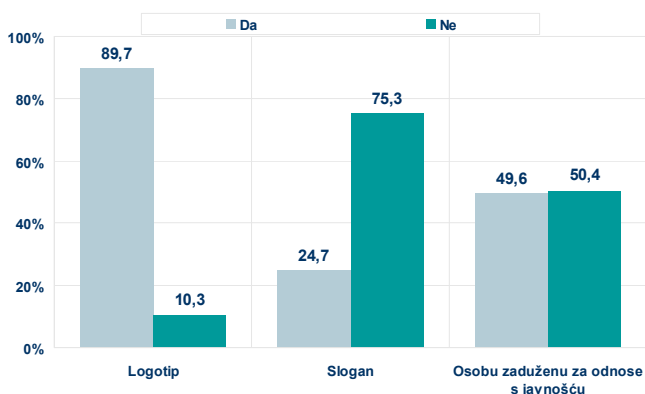
70). Način na koji se najrjeđe komunicira s javnošću jesu reklamni panoi. Dio udruga samostalno navodi i "nove" oblike komunikacije putem društvenih mreža.

Slika 70. Način komunikacije udruga s javnošću (N=651), moguće više odgovora

Velika većina udruga (89,7%) ima svoj logotip. Osobu zaduženu za odnose s javnošću ima polovica udruga, a slogan četvrtina. Strategiju odnosa s javnošću ima nešto manje od polovice udruga (44,3%). Udruge koje imaju strategiju odnosa s javnošću u znatno većem broju imaju i slogan te osobu zaduženu za odnose s javnošću, dok kod posjedovanja logotipa ta razlika nije znatna (Slika 71).

Slika 71. Udio udruga koje imaju logotip, slogan i osobu zaduženu za odnose s javnošću, ovisno o tome imaju li strategiju u odnosima s javnošću (N=342) ili nemaju (N=373)

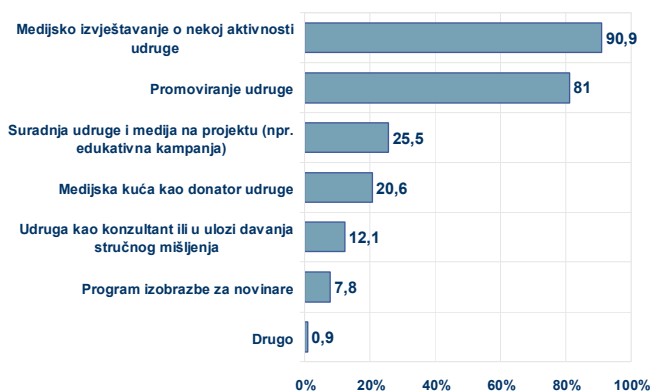

Unatoč relativno dobro razvijenim modelima odnosa s javnošću, otprilike trećina ispitanih (35,9%) smatra kako im u pogledu odnosa s javnošću nije potrebna dodatna izobrazba, dok je oko desetine (9,1%) ocjenjuje neophodnom.

13. Suradnja udruga s medijima

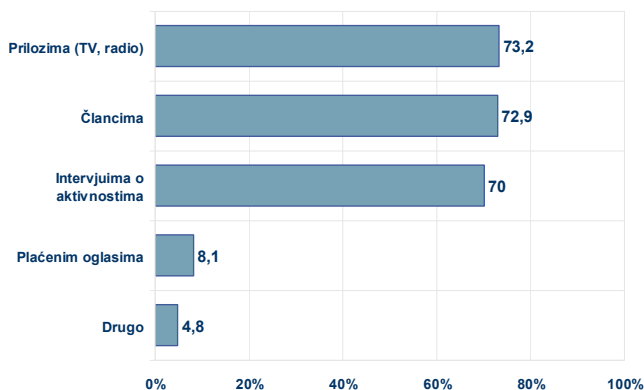
Gotovo sve ispitane udruge (97,3%) imale su neki oblik suradnje ili kontakta s medijima (Slika 72), a dva najčešća razloga bila su medijsko izvještavanje o nekoj aktivnosti (90,9%) te promoviranje udruge (81%).

Slika 72. Razlozi dosadašnje suradnje s medijima (N=634), moguće više odgovora

Neovisno o tome jesu li surađivali s medijima ili nisu surađivali, najčešće aktivnosti udruga prate: televizijski i radio prilozima (73,2%), novinski članci (72,9%) te intervjui (70%) – Slika 73.

Slika 73. Načini medijskog praćenja aktivnosti udruga (N=651), moguće više odgovora

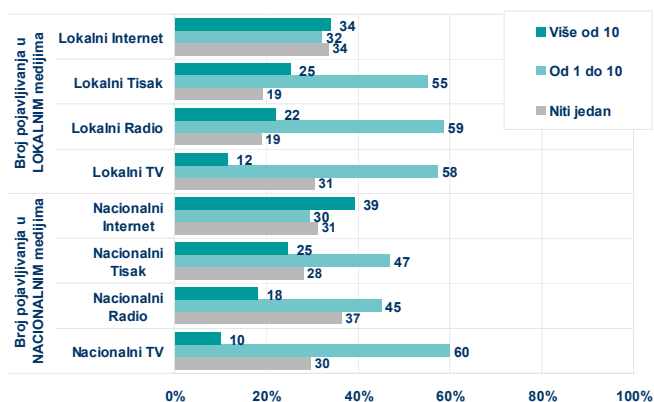

Samo 16,5% udruga je surađivalo s nekim od neprofitnih medijskih projekata koje provode organizacije civilnog društva, a 2,8% trenutno radi na takvom projektu.

Više od dvije trećine ispitanih (70%) navodi kako izvještavaju medije o rezultatima projekata nakon njihovog završetka, najčešće putem priopćenja za javnost (27,7%) pisanih izvješća/dopisa (27%) i konferencija za tisak (15,6%). Nešto više od pola

ispitanih udruga (52,6%) vodi evidenciju pojavljivanja udruge u medijima, pri čemu je njihov udio veći u Istri i Primorju (73,5%), potom slijede Lika i Banovina, Dalmacija i Zagrebačka regija. Udio je najmanji u Slavoniji i Sjevernoj Hrvatskoj, a kreće se oko trećine. Posve očekivano, pokazuje se da je broj zaposlenih također povezan s evidentiranjem praćenja rada udruge u medijima. Tako je u udrugama s više od 10 zaposlenih udio onih koji evidentiraju praćenje udruge u medijima oko četiri petine. Od onih udruga koje prate priloge u medijima, njih nešto više od 80% tvrdi kako se njihova udruga pojavila u lokalnom tisku ili na lokalnom radiju. Nešto su rjeđa pojavljivanja na nacionalnoj i lokalnoj televiziji, nacionalnom tisku i nacionalnim portalima, a kreću se oko 70%. Najniži udio pojavljivanja udruge je na lokalnim portalima (66,3%), te na nacionalnom radiju (63,5%). Na Slici 74 možemo vidjeti udio udruga koje su se pojavljivale u različitim lokalnim i nacionalnim medijima, i to prema učestalosti pojavljivanja. Internet (lokalni i nacionalni) predvodi u kategoriji «više od 10 pojavljivanja godišnje».

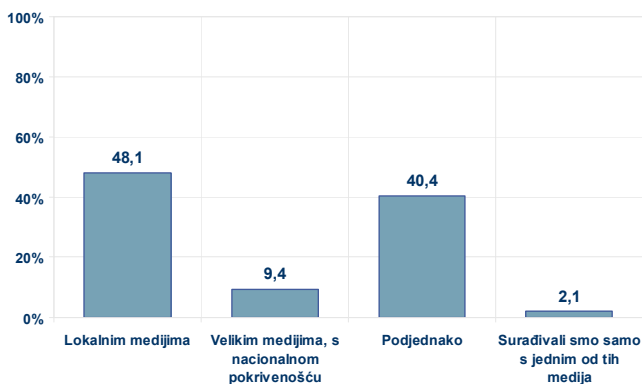
Slika 74. Broj pojavljivanja u medijima (N=342), moguće više odgovora

One udruge koje surađuju s medijima, velikom većinom navode kako lakše ostvaruju suradnju sa lokalnim medijima (48,1%), nego sa velikim nacionalnim medijima (9,4%). Međutim, mora se uzeti u obzir i kako je znatan broj udruga (40,4%) naveo kako podjednako dobro surađuje i s lokalnim i s nacionalnim medijima (Slika 75). Mali broj udruga (2,1%) nije mogao usporediti suradnju zbog toga što je imao kontakt samo s jednim od ova dva tipa medija. Udruge iz Zagreba i okolice češće od prosjeka navode kako ostvaruju lakšu suradnju s nacionalnim nego s lokalnim medijima, ali je taj postotak još uvijek mali i iznosi 17%. U ostalim regijama - s izuzetkom Like i

Banovine - situacija je obrnuta, pa tamo udruge češće od prosjeka navode kako je suradnja lakša s lokalnim medijima.

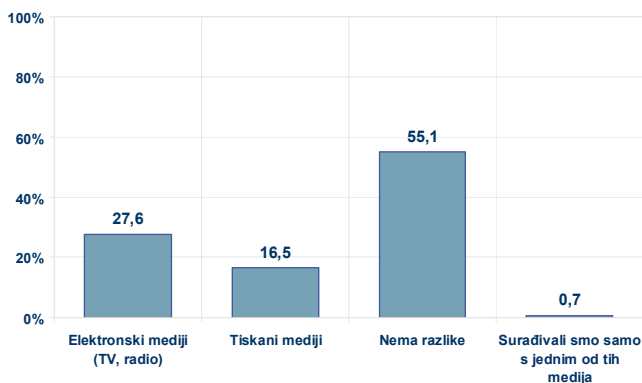
Slika 75. Suradnja s medijima – lokalni ili nacionalni (N=634)

Razlika u suradnji udruga s elektronskim medijima, u usporedbi s tiskanim medijima, nije velika (Slika 76). Četvrtina udruga (27,6%) navodi kako je bolje surađivala s elektroničkim medijima, a 16,5% navodi kako je bolju suradnju imala s tiskanim medijima. Ipak, natpolovična većina od 55,1% tvrdi kako je suradnja s oba tipa medija bila podjednako dobra. Tek 0,7% udruga je imalo suradnju sa samo jednom vrstom medija, te stoga niti ne mogu napraviti

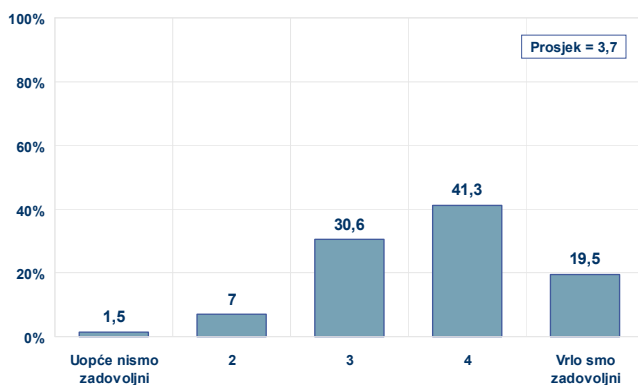
usporedbu među njima. Udruge iz Zagreba i okolice najčešće navode lakšu suradnju s elektroničkim medijima, dok one iz Sjeverne Hrvatske češće navode kako je suradnja lakša s tiskanim medijima. Zanimljivo je i da porastom veličine udruge raste udio onih koji tvrde kako je suradnja jednaka, neovisno o tipu medija.

Slika 76. Suradnja s medijima – elektronički ili tiskani (N=634)

Zadovoljstvo suradnjom s medijima iskazuje više od polovice udruga (60,8%), a prosječna ocjena zadovoljstva iznosi 3,7 (Slika 77). Nešto je niža ocjena zadovoljstva zabilježena u Zagrebu i okolici (3,4), a nešto viša u Slavoniji (4,0), te Lici i Banovini (4,2).

Slika 77. Razina zadovoljstva suradnjom s medijima (N=634), moguće više odgovora

Unatoč tome što je medijsko izvještavanje o aktivnostima udruga najčešće spomenuti razlog suradnje, nezainteresiranost za takvo izvještavanje najčešće se navodi kao problem, a trećina (30,9%) udruga nije imala nikakav problem s medijima (Slika 78).

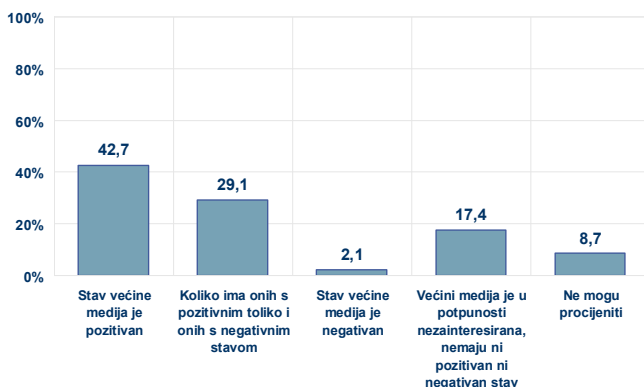
Slika 78. Najčešći problemi u suradnji s medijima (N=634)

Velika većina ispitanih (86,3%) smatra kako javni mediji imaju veću odgovornost izvještavati o njihovim aktivnostima od privatnih.

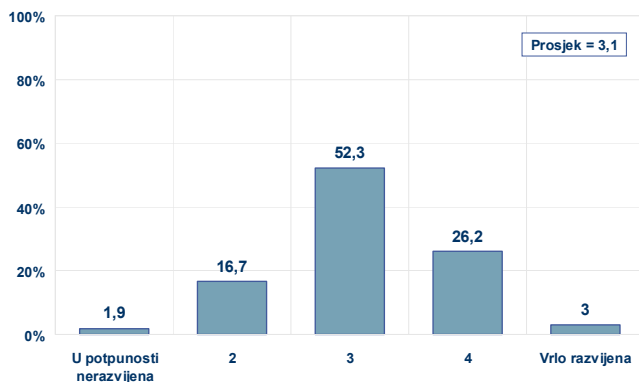
Nešto više od dvije petine (42,7%) ocjenjuje stav većine medija prema neprofitnom sektoru pozitivnim, a vrlo mali broj (2,1%) smatra kako većina medija ima negativan stav (Slika 79). Trećina (29,1%) smatra kako je podjednak broj onih s pozitivnim i negativnim stavom, a 17,4% smatra kako je većina medija ravnodušna i nezainteresirana. Udio onih koji smatra da je stav većine medija pozitivan najveći je u Lici i Banovini (60%), Dalmaciji (52,7%) te Slavoniji (50,3%), a najmanji u Zagrebu i okolici (32,9%).

Slika 79. Stav medija prema nevladinom, neprofitnom sektoru (N=651)

Prosječna ocjena suradnje medija i neprofitnog sektora općenito (na skali od 1 – u potpunosti nerazvijena do 5 – u potpunosti razvijena) iznosi 3,1 (Slika 80). Manje od trećine udruga (29,2%) ocjenjuje suradnju pozitivno, dok je nerazvijenom smatra manje od petine (18,6%). Ocjena razvijenosti suradnje ne razlikuje se znatno, gledano prema karakteristikama udruga.

Slika 80. Ocjena razvijenosti suradnje između medija i nevladinog, neprofitnog sektora (N=651)

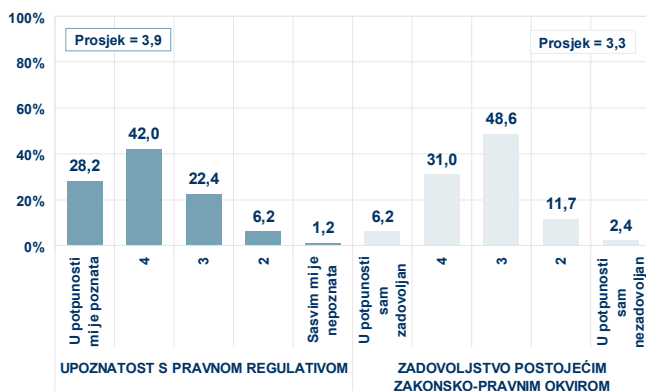

Manje od polovice ispitanih udruga (40,1%) vjeruje kako im u pogledu suradnje s medijima nije potrebna dodatna izobrazba, a neophodnom ju ocjenjuje tek 6,5% ispitanih. Najviše je pak onih udruga (53,4%) koje sebe ocjenjuju stručnima u pogledu odnosa s javnošću, ali također smatraju kako im je potrebna još i dodatna izobrazba.

14. Pravni okvir

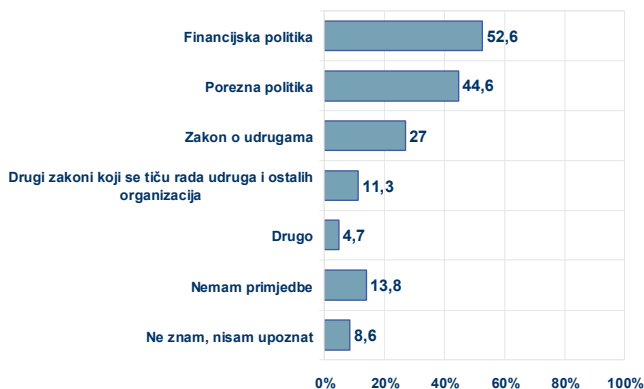
Više od dvije trećine ispitanika (70,2%) vjeruju kako su upoznate s pravnom regulativom koja se odnosi na njihov rad, a zadovoljstvo postojećim zakonsko-pravnim okvirom iskazuje više od trećine (37,2%) udruga (Slika 81). Ipak, udio nezadovoljnih je oko šestine (14,1%), a gotovo polovica izražava neutralan stav (48,6%). Najmanje je upoznatih u Slavoniji i Sjevernoj Hrvatskoj, a najviše u Zagrebu. Također, zamjetan je trend da upoznatost raste s povećanjem broja zaposlenih u udruzi. Ispitanici iz Istre, Primorja i Gorskog Kotara najmanje su zadovoljni pravnom regulativom (tek 22,8% zadovoljnih).

Slika 81. Ocjena upoznatosti s pravnom regulativom koja se odnosi na rad udruga te zadovoljstvo postojećim zakonsko-pravnim okvirom (N=651)

U nekoj od inicijativa za promjenu/dopunu postojećeg zakona ili usvajanje novog sudjelovala je svaka šesta udruga (16,3%), a najviše udruga bilo je iz Zagreba, Istre, Primorja i Gorskog Kotara, te udruge sa više zaposlenih. Promjena financijske (52,6%) i porezne (44,6%) politike najčešće se ističu kao dio pravne regulative koji je potrebno promijeniti, a nešto rjeđe iskazuje se potreba mijenjanja zakona o udrugama (Slika 82).

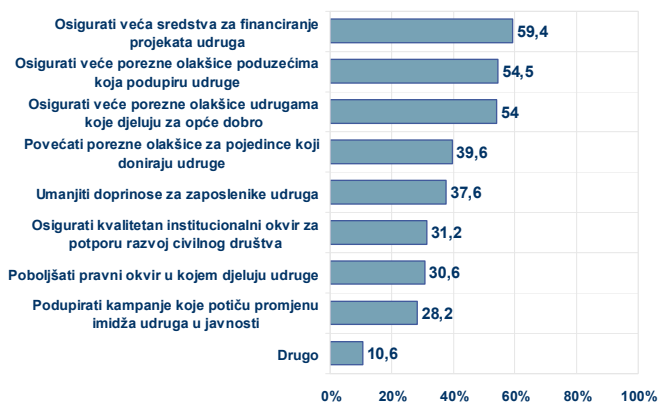
Slika 82. Ocjena potrebnih promjena vezanih uz pravnu regulativu (N=651), moguće više odgovora

Udruge smo također zamolili za ocjenu što bi država trebala učiniti za stvaranje poticajnijeg okruženja za njihov rad (Slika 83). Najčešće je

spomenuto osiguravanje većih sredstava za financiranje projekata, a nakon toga slijedi povećanje poreznih olakšica (kako poduzećima koja pružaju podršku udrugama, tako i samim udrugama). Na ovom pitanju ispitanici su mogli odabrati više odgovora, tako da je i najrjeđe navođene prijedloge navodilo oko trećine ispitanih udruga, odnosno možemo zaključiti kako su svi ovi prijedlozi potrebnih promjena važni.

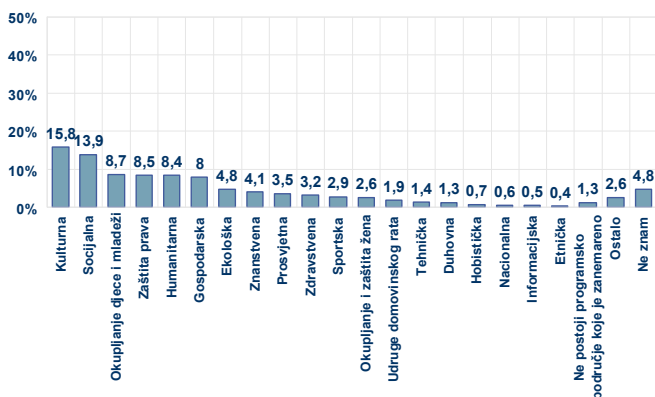
Slika 83. Ocjena potrebnih promjena koje bi država trebala učiniti s ciljem stvaranja više poticajnog okruženja za rad udruga (N=651), moguće više odgovora

15. Raznovrsnost djelovanja unutar sektora

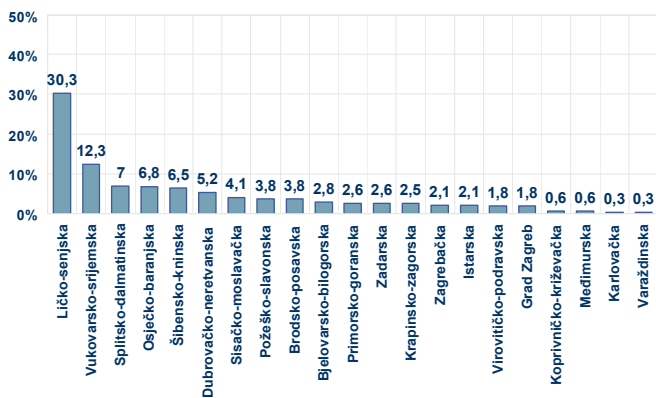
Na kraju, ispitani su stavovi o najvažnijim problemima u Hrvatskoj kojima bi se udruge trebale baviti. Ispitanici su uz to zamoljeni da ocijene postoje li programska područja u kojima je nevladin, neprofitni sektor previše ili premalo zastupljen. Više od trećine ispitanih (39,2%) smatra kako postoji programsko područje u kojem djeluje previše udruga na račun zapostavljanja drugih područja, pri čemu se daleko najčešće navode sport (37,3) te udruge Domovinskog rata (27,1%). S druge strane, kao područje u kojem djelovanje nevladinog, neprofitnog sektora nije dovoljno zastupljeno (Slika 84) nešto se češće spominju kultura i socijala, potom slijede okupljanje djece i mladeži, zaštita prava, humanitarno područje, i gospodarstvo.

Slika 84. Ocjena programskog područja u kojem djelovanje sektora nije dovoljno zastupljeno (N=651)

Osim procjene programskog područja u kojem djelovanje nevladinog, neprofitnog sektora nije dovoljno zastupljeno, ispitanici su također trebali ocijeniti županiju u kojoj nedostaje aktivnije djelovanje udruga (Slika 85). Ličko-senjska izrazito iskače – navela ju je gotovo trećina ispitanika, a ističe se i Vukovarsko-srijemska, koju je naveo svaki osmi ispitanik.

Slika 85. Županije u kojima djelovanje sektora nije dovoljno zastupljeno (N=651)

Sažetak i zaključci istraživanja

1. Osnovne informacije i uvjeti rada

Kada su u pitanju uvjeti rada udruga, stanje u nevladinom, neprofitnom sektoru je relativno zadovoljavajuće. Nešto više od polovice udruga raspolaže s prostorom u dužem razdoblju (bilo u vlasništvu ili im je prostor ustupljen na duži rok) pa im prostor predstavlja manji teret u poslovanju. S druge strane, trećina udruga ovisi o najmu i on je rjeđe dugoročno riješen. Usporedba s prošlim istraživanjima pokazuje kako sada veći dio udruga koje plaćaju najam ima osiguran prostor na kraće razdoblje.

Radni uvjeti su relativno dobri, iako naravno postoji prostor za poboljšanja. Ipak, u udrugama najbolji aspekt je u ljudskim resursima: u velikom broju slučajeva u udrugama se služe s barem jednim stranim jezikom te u velikoj većini slučajeva znaju se koristiti računalom.

2. Područja djelovanja i aktivnosti

Velika većina udruga ima definiranu misiju, dok strateški plan još uvijek nema trećina udruga. Udruge najčešće djeluju na području kulture i socijale. Korisnici udruga najčešće su svi građani te posebno mladi, djeca, osobe s invaliditetom te stariji članovi udruga. Najčešća djelatnost udruga su usluge izobrazbe, potom slijede akcije i savjetovanja. Velika većina udruga ima aktivne projekte, a u prosjeku rade na 5 projekata. Nedostatak financija najizraženiji je problem prilikom provedbe projekata i njihove prijave.

3. Struktura udruge

U nevladinom, neprofitnom sektoru najzastupljenije su udruge koje ne zapošljavaju zaposlenike tj. one u kojima je rad dobrovoljan. Udruga s većim brojem zaposlenika (iznad 10) je relativno malo, dok ih relativna većina, među onima koje zapošljavaju, zapošljava do 10 zaposlenika. Strateške odluke donosi najčešće skupština dok o svakodnevnom poslovanju brigu najčešće vodi predsjednik. Odluke uz konkretne projekte podjednako donose upravni odbor, predsjednik te koordinatori projekta.

4. Zaposlenici i volonteri

Razrađeni sustav zapošljavanja, ali i vođenja evidencije volontera prisutniji je među udrugama koje zapošljavaju veći broj zaposlenika. Udruge usluge volontera najčešće koriste prema potrebi, a u šestini udruga volonteri sudjeluju u radu udruge svakodnevno.

5. Obrazovanje u udrugama

Razina obrazovanosti je aspekt koji je dobro ocijenjen među velikom većinom udruga. Izobrazbu za svoje članove u obliku treninga provela je polovica udruga te je najčešće riječ o osnovnom stupnju izobrazbe. Voditelji su nešto češće korisnici treninga.

6. Izvori financiranja

Prikupljanje sredstava je važan aspekt rada udruge te se udruge u svojem radu oslanjaju na više načina i na više izvora financiranja, najčešće na njih 4 ili više. Financiranje se provodi kroz projekte, članarine te institucionalnu podršku, a izvori su najčešće lokalna samouprava, državna uprava te članarine. Samo trećina udruga je već osigurala svoja sredstva za rad za sljedeću godinu. Kako financijska situacija nije obećavajuća, vidljivo je i kroz podatak da su se prihodi u četiri od deset udruga u posljednje tri godine smanjili. Opća financijska situacija pogoršala se u odnosu na

prethodno istraživanje što je vjerojatno posljedica globalne ekonomske krize.

7. Suradnja među udrugama

Suradnja među udrugama vrlo je učestala tj. veliki broj udruga surađuje s drugim udrugama, najčešće kroz projekte, a povezuju ih zajednički interesi. Većina udruga ujedno je i član mreže udruga.

8. Suradnja s državom

Suradnja države i udruga nije loše ocijenjen aspekt djelovanja udruga, ali svakako postoji prostor za poboljšanje suradnje s obzirom na to da je država važan podupiratelj udruga kao davatelj financijskih potpora udrugama.

9. Suradnja s poslovnim sektorom

I suradnja s poslovnim sektorom relativno je dobro razvijena jer dvije trećine udruga ostvaruje neki oblik suradnje s poslovnim sektorom. Recesija je ostavila traga na poslovnom sektoru te se kao najčešći problemi u suradnji navodi kako su poduzeća u lošem stanju te da nemaju dovoljno sredstava za donacije.

10. Međunarodna suradnja i europske integracije

Međunarodna suradnja, a posebice ona na području europskih integracija predstavlja veliki potencijal i mogućnosti razvoja ovoga sektora u RH jer za sada je oko četvrtine udruga radilo na međunarodnim projektima, dok je svega petina provodila projekte financirane iz europskih fondova.

11. Uključenost zajednice u rad udruga

Zajednica se najčešće uključuje kroz članstvo, volontiranje te propitivanjem potreba korisnika. Udruge prvenstveno prikupljaju podatke o zadovoljstvu svojih korisnika kroz neformalne načine prikupljanja povratnih informacija. Formalni pristup ima manje od polovice udruga.

12. Odnos javnosti prema udrugama

Postoji znatna razlika kako javnost percipira pojedinačnu udrugu i neprofitni sektor u cjelini. Dvije trećine udruga pozitivno ocjenjuje stav sredine prema svojoj udruzi, no stav prema sektoru u cjelini pozitivnim smatra tek trećina. Subjektivna razina bolje je ocijenjena, ali se ona ne prenosi u cijelosti i na cijeli sektor.

13. Suradnja udruga s medijima

Kao i kod svih ostalih suradnji i suradnja s medijima je široko zastupljena kod udruga, prvenstveno kroz medijsko izvještavanje te promoviranje udruga. Udruge su uglavnom zadovoljne suradnjom s medijima, a problemi s kojima se susreću prilikom suradnje su nezainteresiranost medija, nedostatak istraživačkog novinarstva te visoke cijene oglasnog prostora. Izvještavanje o projektu nakon njegovog završetka je relativno raširena praksa. Suradnja s medijima očekivano se lakše ostvaruje na lokalnoj razini nego na nacionalnoj razini.

14. Pravni okvir

Razina upoznatosti udruga s pravnom regulativom je relativno dobra, i svakako postoji prostor za njezino podizanje, prvenstveno kroz financijsku politiku, te poreznu politiku (kroz porezne olakšice i udrugama i poduzećima).

15. Raznovrsnost djelovanja unutar sektora

Nešto više od trećine udruga smatra kako postoje područja u kojima djeluje previše udruga i nešto češće se navode sportske udruge te udruge Domovinskog rata. Ličko-senjska županija i dalje se percipira kao županija u kojoj djelovanje neprofitnog sektora nije dovoljno zastupljeno.

Zaključak

Financijski aspekt rada udruga uvijek je važan i najčešće je u prvom planu, ali u odnosu na prethodno istraživanje fokus na financije i lošiju financijsku situaciju udruga je izraženiji, što je i očekivana posljedica opće svjetske krize koja je prisutna i u Hrvatskoj te se odrazila na sve segmente života i društva pa tako i na civilno društvo. Prema ostalim pokazateljima situacija u sektoru je stabilna i kontinuirana, većina mjerenih parametara nije se znatno promijenila u odnosu na prethodna istraživanja.

Upitnik

Dobar dan, moje ime je _____. Radim kao anketar/ka za istraživačku tvrtku i ovom prilikom naša agencija provodi istraživanje o stanju u civilnom sektoru. Bio/la bih Vam zahvalan/na ukoliko biste mi odgovorili na neka pitanja. Anketa je anonimna, a svi prikupljeni podaci bit će prikazani skupno, bez navođenja imena udruge te će biti korišteni isključivo za potrebe ovog projekta. Istraživanje se provodi u ime Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva, a u svrhu praćenja stanja razvoja udruga u proteklom razdoblju kao nastavak istraživanja provedenih u 2006. i 2009. Prikupljeni podaci će nakon istraživanja biti dostupni svim zainteresiranim organizacijama civilnog društva i donatorima te prezentirani široj javnosti u travnju 2012.

A - OSNOVNE INFORMACIJE I UVJETI RADA

1. Je li Vaša organizacija registrirana kao ...?

- 1 – Udruga
- 2 – Zaklada
- 3 – Umjetnička organizacija

2. Kad je registrirana Vaša udruga?

_____ godine (*upiši godinu*)

3. Koja je Vaša funkcija u udruzi?

4. Ima li Vaša udruga prostorije u kojima obavlja svoje aktivnosti? (*ukoliko je primjenjivo više odgovora, neka odgovori za najznačajnije prostorije – koje se uvijek koriste neovisno o projektima*) **PROČITAJ**

1. Imamo prostorije u našem vlasništvu **PRIJEDI NA P5**
2. Unajmljujemo prostorije
3. Ustupljene su nam prostorije za koje ne moramo plaćati najam
4. Nemamo prostorije **PRIJEDI NA P5**

5. Na koje razdoblje imate osigurana sredstva za najam prostorija ili prostor na raspolaganju? **PROČITAJ, JEDAN ODGOVOR**

1. Manje od sljedećih šest mjeseci
2. U razdoblju od sljedećih šest mjeseci do godinu dana
3. Tijekom sljedeće godine
4. Sljedeće dvije do tri godine
5. Duže od sljedeće tri godine

6. Molim Vas da mi kažete koliko u Vašoj udruzi ima sljedeće opreme te da mi za svaku kažete je li ta oprema zadovoljavajuća za Vaš obim posla i broj ljudi koji radi? Molim Vas da pritom uzmete u obzir i opremu lokalnih ureda.

Anketar: Ukoliko navedene opreme nema, ali ne postoji ni potreba za njom, upisati da je oprema zadovoljavajuća pod 5a te pod 5 upisati kod 97.

	5. Broj <i>(upiši broj opreme)</i>	5a. Je li zadovoljavajuća?	
		Da	Ne
Računalo		1	2
Pisač		1	2
Telefonska linija		1	2
Telefaks		1	2
Pristup Internetu		1	2
Fotokopirni aparat		1	2
Skener		1	2
Vozilo		1	2
Projektor		1	2
Fotoaparat		1	2
Kamera		1	2

7. Ima li Vaša udruga internetsku stranicu?

1. Da
2. Ne

8. Koliko ljudi u Vašoj udruzi:

	Svi	Većina	Manjina	Nitko
Koristi računalo	1	2	3	4
Govori barem jedan strani jezik	1	2	3	4

**B – MISIJA, PODRUČJA DJELOVANJA I
AKTIVNOSTI**

9. Ima li Vaša udruga definiranu i napisanu misiju (razlog postojanja udruge)?

1. Da
2. Ne
3. Ne znam NE ČITAJ

10. Ima li Vaša udruga dokument STRATEŠKI PLAN?

1. Da => Za koji period? OD ____ DO ____ godine
2. Ne

11. Je li glavno usmjerenje i područje djelovanja Vaše udruge neovisno od usmjerenja donatora? Ocijenite na skali od 1 do 5, gdje 1 znači „uopće nije neovisno“, a 5 „potpuno je neovisno“.

Uopće nije neovisno				Potpuno je neovisno
1	2	3	4	5

12. Kako biste ocijenili stanje svoje udruge na području planiranja – imate li potrebe za dodatnom edukacijom (za definiranje misije, dugoročno i kratkoročno planiranje)? *PROČITAJ*

- Neophodna edukacija u ovom području
- Dobro, ali potrebna nam je dodatna edukacija
- Nemamo potrebe za dodatnom edukacijom

**13. Za koje je područje djelovanja registrirana Vaša udruga u Registru? (*VIŠE MOGUĆIH ODGOVORA*)
POKAŽI KARTICU P12**

14. Općenito gledajući, što smatrate prioritetnim područjem djelatnosti Vaše udruge? (JEDAN MOGUĆI ODGOVOR) POKAŽI KARTICU P12

	P12. Područja registar	P13. Prioritetno područje
8. Sportska	1	1
9. Kulturna	2	2
10. Gospodarska	3	3
11. Tehnička	4	4
12. Socijalna	5	5
13. Humanitarna	6	6
14. Zdravstvena	7	7
15. Okupljanje djece i mladeži	8	8
16. Okupljanje i zaštita žena	9	9
17. Znanstvena	10	10
18. Prosvjetna	11	11
19. Udruge domovinskog rata	12	12
20. Nacionalna	13	13
21. Etnička	14	14
22. Hobistička	15	15
23. Ekološka	16	16
24. Zaštita prava	17	17
25. Duhovna	18	18
26. Informacijska	19	19
27. Ostale djelatnosti (upisati što)	20	20

15. Tko su PRIMARNI / IZRAVNI korisnici Vaših usluga – na koga je primarno usmjerena Vaša udruge? JEDAN ODOGVOR, POKAŽI KARTICU P15

16. Tko su, u širem smislu, korisnici Vaših usluga, na koga su sve usmjereni vaši projekti. CILJNE SKUPINE? (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA) POKAŽI KARTICU P15

		P14. Primarni korisnici (1 ODGOVOR)	P15. Ciljne skupine (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)
Article I.	Svi građani / šira javnost	1	1
Article II.	Djeca	2	2
Article III.	Mladi	3	3
Article IV.	Starije osobe	4	4
Article V.	Žene	5	5
Article VI.	Nezaposleni	6	6
Article VII.	Prognanice i izbjeglice	7	7
Article VIII.	Osobe s invaliditetom	8	8
Article IX.	Pripadnici nacionalnih manjina	9	9
Article X.	Pripadnici seksualnih manjina	10	10
Article XI.	Ovisnici	11	11
Article XII.	Žrtve obiteljskog nasilja	12	12
Article XIII.	Donositelji odluka	13	13
Article XIV.	Druge udruge	14	14
Article XV.	Društvene	15	15

institucije			
Article XVI.	Mediji	16	16
Article XVII.	Političke stranke	17	17
Article XVIII.	Poslovni sektor	18	18
Article XIX.	Posebne profesionalne skupine	19	19
Drugo		20	20

17. Koji se tipovi djelatnosti najčešće provode u Vašoj udruzi? (PROČITAJ, MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

1. Edukacija (različiti oblici izvaninstitucionalnog obrazovanja)
2. Savjetovanje i pružanje različitih profesionalnih usluga, servisa (SOS telefoni, psihološka, pravna pomoć itd.)
3. Provedba istraživanja
4. Tiskanje publikacija (izdavaštvo)
5. Medijske kampanje

6. Lobiranje / javno zastupanje
7. Umrežavanje i suradnja
8. Nadgledanje javnih politika i rada institucija vlasti
9. Akcije u lokalnoj zajednici
10. Medijacija
11. Drugo, što _____

18. Koliko projekata trenutno Vaša udruga provodi?

_____ projekata (*upiši broj*)

19. Koji su najčešći problemi s kojima ste se susretali u svom radu u vezi prijave projekata? (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA; NE ČITAJ ODGOVORE, ODABERI ODGOVOR KOJI NAJBOLJE ODGOVARA ILI UPIŠI POD OSTALO)

1. Nedovoljno iskustvo u pisanju projekata
2. Neobaviještenost o natječajima i mogućnostima prijave
3. Nedostatno poznavanje jezika na kojemu se podnosi prijava
4. Nedostatak tehničkih sredstava (računalo, faks, Internet)
5. Nedostatno tehničko, informatičko znanje
6. Pomanjkanje stručnog osoblja
7. Nedovoljna motiviranost članova
8. Visoki/složeni zahtjevi donatora koje nismo bili u stanju ispuniti (npr. ispunjena logička matrica, izvještaji revizorske kuće itd.)
9. Nedostatak financija
10. Predetaljna administracija
11. Kratki vremenski period natječaja
12. Drugo, što _____

20. Koji su najčešći problemi s kojima ste se susretali u svom radu vezano uz provedbu projekata? (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA; NE ČITAJ ODGOVORE, ODABERI ODGOVOR KOJI NAJBOLJE ODGOVARA ILI UPIŠI POD OSTALO)

1. Nedostatak financijskih sredstava za provedbu
2. Nedostatno poznavanje radnog jezika donatora
3. Nedostatak opreme i tehničkih sredstava (računalo, faks, Internet)
4. Pravne poteškoće
5. Nedostatak opreme i ljudskih resursa potrebnih za provedbu
6. Nedostatak profesionalizma (pomanjkanje stručnog osoblja)
7. Negativan stav okruženja
8. Niska razina suradnje s raznim razinama institucija vlasti
9. Nedovoljna motiviranost članova
10. Nedostatna zainteresiranost korisnika za naše usluge
11. Nemogućnost pronalaženje volontera
12. Manjak prostora
13. Kašnjenje s isplatama donora
14. Drugo, što _____

21. Kako biste ocijenili stanje svoje udruge na području prijave i provedbe projekata – imate li potrebe za dodatnom izobrazbom? *PROČITAJ*

1. Neophodna potpora u ovom području
2. Dobro, ali potrebna nam je dodatna potpora
3. Nemamo potrebe za dodatnom edukacijom

C – STRUKTURA UDRUGE

22. Možete li nam, za svaku organizacijsku kategoriju dati sljedeće podatke: koliko ima zaposlenih ukupno, a zatim i brojčano stanje za ostale kategorije u ovisnosti od spola, godina i obrazovanja (stanje 2010.)?

Ukupno zaposlenih u udruzi (uključujući lokalne urede):
 _____ (upiši) *MOGUĆE JE 0 ZAPOSLENIKA*

	Broj ljudi po kategorijama	A Upravnici odbor. član	B Zaposleni na puno radno vrijeme	C Zaposleni na polu radnog vremena	D Zaposleni na određeno	E Zaposleni na neodređeno	F Ugovorodjelnici
Ukupno u kategoriji							
Spol	Muški						
	Ženski						
Dob	Mlađi (15-35 g.)						
	Srednjih godina (36-50 g.)						
	Stariji (preko 51 g.)						
Obrazovanje	S osnovnom školom						
	Sa srednjom						

	školom						
	Viša škola i fakultet						
	Magistri						
	Doktori znanosti						

23. Možete li nam dati sljedeće podatke o osobi koja vodi Vašu udruhu (predsjedniku ili izvršnom direktoru udruge)?

1) Da

1. Spol: 1 muški 2 ženski *(zaokruži)*
2. Godište: _____ *(upiši godinu rođenja)*
3. Obrazovanje: 1 osnovno 2 srednje 3 više/visoko *(zaokruži)*

2) Odbija (NE ČITAJ) PRIJEDI NA PITANJE 23

24. Jesu li članovi upravnog odbora zaposleni u udruzi?

1. Da, svi
2. Da, većina
3. Samo neki članovi
4. Ne

25. Upravlja li članovi upravnog odbora, predsjednik ili članovi nadzornog odbora projektima?

1. Da, uvijek
2. Da, u većini slučajeva
3. Samo u manjem broju slučajeva
4. Ne **PRIJEĐI NA P26**

26. Iz kojeg razloga članovi upravnog i nadzornog odbora upravljaju projektima? (PROČITAJ, JEDAN MOGUĆI ODGOVOR)

1. Mali broj ljudi u udruzi
2. Ograničena sredstva za angažiranje novih zaposlenika
3. Nema potrebe za angažmanom dodatnih ljudskih resursa
4. Funkcije u udruzi nisu strogo podijeljene
5. Projekt je bio u djelokrugu stručnosti osobe iz upravnog/nadzornog odbora
6. Drugo, što _____

27. Na koji se način u Vašoj udruzi donose odluke? Tko donosi svaku od sljedećih tipova odluka? **(NE ČITATI ODGOVORE)** (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA PO STUPCU)

Anketar: **TABLICA SE POPUNJAVA PO STUPCIMA** – npr. pitati „Tko donosi strateške odluke?“ i zaokružiti broj 1 u odgovarajućem retku

	Strateške odluke	Odluke vezane uz svakodnevno poslovanje udruge	Odluke vezane za aktivnosti na konkretnim projektima
1. Skupština – svi članovi sudjeluju u donošenju odluke na sastanku	1	2	3
2. Upravni odbor	1	2	3
3. Nadzorni odbor	1	2	3
4. Predsjednik	1	2	3
5. Izvršni direktor	1	2	3
6. Koordinator projekata	1	2	3
7. Izvršno osoblje, članovi	1	2	3
8. Netko drugi (<i>upiši</i>)	1	2	3

28. Postoje li u Vašoj udruzi, osim statuta, pisana pravila i procedure donošenja odluka te ukupni rad udruge?

1. Da
2. Ne

29. Kako biste ocijenili stanje svoje udruge na području upravljanja i nadzora – imate li potrebe za dodatnom izobrazbom? *PROČITAJ*

1. Neophodna potpora u ovom području
2. Dobro, ali potrebna nam je dodatna potpora
3. Nemamo potrebe za dodatnom edukacijom

D – OSOBLJE I VOLONTERI

30. Na koji način pristupate zapošljavanju novog osoblja? *PROČITAJ*

1. Imamo razrađen sustav (raspisivanje natječaja i oglašavanje, s uvjetima i kriterijima)
2. U ovisnosti od projekta, nemamo razrađen sustav

31. Na koji način pronalazite volontere?

—

—

—

32. Vodite li evidenciju volonterskog rada?

1. Da
2. Ne *PRIJEDI NA P34*

33. Možete li nam dati sljedeće podatke o volonterima u Vašoj udruzi u 2010.?

Broj volontera

Spol	Muški Ženski
Dob	Mlađi (15-35 g.) Srednjih godina (36-50 g.) Stariji (preko 51 g.)
Obrazovanje	S osnovnom školom Sa srednjom školom Viša škola i fakultet Magistri Doktori znanosti

34. Možete li navesti prosječan broj volonterskih sati mjesečno?

1. _____ sati mjesečno (*upiši broj*)
2. – *Ne mogu procijeniti (NE ČITAJ)*

35. Koliko učestalo volonteri volontiraju u radu udruge? PROČITAJ

1. Svakodnevno
2. Jednom tjedno
3. Jednom mjesečno
4. Jednom u tri mjeseca
5. Prema potrebi

36. S kojim se problemima suočavate kad su u pitanju zaposleni članovi i volonteri Vaše udruge? (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA; NE ČITAJ ODGOVORE)

1. Uključivanje volontera
2. Zapošljavanje i zadržavanje osoblja u udrugama
3. Nedovoljno iskusno osoblje
4. Nedovoljna motiviranost članova udruge
5. Neodgovarajuće upravljanje volonterima i/ili zaposlenim članovima u udruzi
6. Nestručnost i površnost
95. Drugo, što _____
- 97 – Nemamo volontere
- 98 – Nemamo problema

37. Imaju li zaposleni u Vašoj udruzi opise radnih mjesta?

1. Da
2. Ne

38. Proviđi li se sustav evaluacije zaposlenika / praćenje kvalitete rada?

1. Da
2. Ne

E – OBRAZOVANJE OSOBLJA U UDRUZI

39. Jeste li imali treninge za svoje osoblje?

1. Da => **Tko Vam je držao treninge?** _____
2. Ne **PRIJEDI NA P41**

40. Tko je išao na treninge? **PROČITAJ**

1. Samo osoblje na vodećim funkcijama
2. Uglavnom voditelji i dio članova
3. Svi članovi

41. Iz kojih je područja bilo tko iz Vaše udruge imao/la treninge? (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA) PROČITAJ

	a. Osnovni stupanj	b. Viši stupanj
1. Strateško planiranje	1	1
2. Lobiranje i zastupanje	2	2
3. Financijsko upravljanje	3	3
4. Međusektorska suradnja	4	4
5. Timski rad i vođenje	5	5
6. Upravljanje ljudskim resursima	6	6
7. Pisanje prijedloga projekata	7	7
8. Upravljanje projektima	8	8
9. Prikupljanje novčanih sredstava (fund raising) č. fand rejzing	9	9
10. Trening za trenere (TOT)	10	10
11. Drugo (upiši)	11	11

42. Možete li dati opću ocjenu stupnja obrazovanja osoblja Vaše udruge? Ocijenite na skali 1-5, gdje 1 znači „uopće nismo zadovoljni“, a 5 „u potpunosti smo zadovoljni“.

Uopće nismo zadovoljni				U potpunosti smo zadovoljni
1	2	3	4	5

43. Jeste li dosad koristili savjetodavne usluge regionalnih mreža za jačanje sposobnosti organizacija civilnoga društva na lokalnoj i regionalnoj razini za izobrazbu svog osoblja?

1. Da
2. Ne **PRIJEDI NA P44**

44. Tko Vam je davao usluge, koja udruga?

—

—

<p align="center">F – FINANCIJSKA STABILNOST – IZVOR FINANCIJANJA</p>
--

45. Na koji se način financira Vaša udruga u zadnjoj fiskalnoj godini (2010)? (PROČITAJ, MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

1. Imamo institucionalnu potporu
2. Financiramo se na osnovu projekata
3. Članarine
4. Samofinancirajuće aktivnosti
5. Radimo volonterski
6. Dobrovoljni prilozi
7. Pokloni
8. Pružanje usluga na osnovu ugovora (npr. držanje seminara, usluge socijalne skrbi itd.)
9. Drugo, što _____

46. Tko financira Vašu udrugu u zadnjoj fiskalnoj godini? (PROČITAJ, MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

1. Međunarodne donatorske organizacije
2. Domaće donatorske organizacije
3. Samofinanciranje
4. Lokalna/regionalna samouprava
5. Članarine
6. Dobrovoljni prilozi građana
7. Tijelo državne uprave
8. Poslovni sektor (poduzeća)
9. Drugo, što _____

47. Kako biste ocijenili svoj odnos s donatorima? Ocijenite na ljestvici 1-5, gdje 1 znači „vrlo loše (na granici opstanka), a 5 „odlično“.

Vrlo loše (na granici opstanka)					Odlično
1	2	3	4	5	

48. Kako biste ocijenili sadašnju financijsku situaciju Vaše udruge? Upotrijebite ljestvicu 1-5, gdje 1 znači „vrlo loše (na granici opstanka), a 5 „odlično“.

Vrlo loše (na granici opstanka)					Odlično
1	2	3	4	5	

49. Jeste li osigurali sredstva za rad Vaše udruge u 2012.?

1. Da
2. Ne

50. Jesu li godišnji prihodi Vaše udruge porasli, ostali isti ili su se smanjili u protekle 3 godine?

1. Smanjili su se
2. Ostali su isti
3. Porasli su
4. Nismo tada bili osnovani

51. Možete li reći okvirni iznos prihoda Vaše udruge u 2010. godini (u KN)? *PROČITAJ*

1. Manje od 10.000 kn
2. Od 10.000 do 100.000 kn
3. Od 100.000 do 500.000 kn
4. Od 500.000 do milijun kn
5. Od 1 do 5 milijuna kn
6. Više od 5 milijuna kn

52. U protekle 3 godine, koji postotak prihoda dolazi od domaćih odnosno stranih donatora, a koji samofinanciranjem? (*PAZITI DA ZBROJ U SVAKOM STUPCU BUDE 100%*) *DODATI MOGUĆNOST DA SE MOŽE UPISATI DA NISU BILI OSNOVANI*

	2008	2009	2010
Domaći donatori	%	%	%
Strani donatori	%	%	%
Samofinanciranje	%	%	%

53. Koliko ste u 2010. godini izdvojili za plaće (uključujući poreze i doprinose)? NAVESTI IZNOS ISKLJUČIVO U KUNAMA

54. Možete li navesti prosječnu neto plaću isplaćenu u Vašoj udruzi u 2010. godini)? NAVESTI IZNOS ISKLJUČIVO U KUNAMA

55. Je li u Vašoj udruzi izvršena financijska revizija od strane neovisne revizorske kuće (auditing)? *PROČITAJ*

1. Da, na razini projekta
2. Da, na razini čitave udruge
3. Ne

56. Objavljujete li godišnje financijske izvještaje javno?

1. Da
2. Ne *PRIJEDI NA P57*

57. Godišnje financijske izvještaje objavljujete putem: (*PROČITAJ, MOGUĆE VIŠE ODGOVORA*)

1. Internetske stranice
2. Tiskanog godišnjeg izvještaja
3. Medija
4. Na godišnjoj skupštini
5. Na upit dajemo
6. Drugo, što _____

58. Kako biste ocijenili stanje u Vašoj udruzi u pogledu financijskog upravljanja? Je li Vam potrebna dodatna edukacija? *PROČITAJ*

1. Neophodna edukacija u ovom području
2. Dobro, ali potrebna nam je dodatna edukacija
3. Nemamo potrebe za dodatnom edukacijom

59. Kako biste općenito ocijenili sadašnju financijsku situaciju u čitavom civilnom sektoru? Upotrijebite ljestvicu od 1 do 5, gdje 1 znači „vrlo loše (na granici opstanka), a 5 „odlično“.

Vrlo loše (na granici opstanka)					Odlično
1	2	3	4	5	

60. Koji su glavni problemi što se tiče financijske situacije u civilnom sektoru? (*MOGUĆE VIŠE ODGOVORA; NE ČITAJ ODGOVORE*)

1. Mali broj donatora
2. Donatori više ne financiraju određena područja
3. Poslovni sektor ne financira udruge u dovoljnoj mjeri
4. Država i lokalne samouprave imaju male fondove za financiranje udruge
5. Loša porezna politika
6. Nedovoljno iskustvo u prikupljanju sredstava
7. KomPLICIRANI uvjeti za podnošenje prijedloga projekata
8. Nedostatak informacija o potencijalnim donatorima
9. Donatori financiraju samo velike udruge tako da za manje udruge nema dovoljno financijskih potpora
10. Financiranje projekata s premalim iznosima
11. Drugo, što _____

61. Što mislite na koji se način može poboljšati financijska transparentnost rada udruga kao važnog segmenta u poboljšanju javnog imidža udruga? (PROČITAJ, MOGUĆ JEDAN ODGOVOR)

1. Država treba pojednostaviti propise koji reguliraju vođenje financija udruga
2. Edukacija udruga o vođenju financija
3. Obaveza javnog objavljivanja godišnjih financijskih izvještaja
4. Promjena porezne politike
5. Angažiranje financijskih eksperata (revizori, knjigovođe)
6. Drugo, što: _____

G – SURADNJA MEĐU UDRUGAMA. UMREŽAVANJE
--

62. Jeste li do sad na bilo koji način surađivali s drugim udrugama?

1. Da
2. Ne **PRIJEĐI NA P65**

63. Na koji ste način surađivali s drugim udrugama? (PROČITAJ, MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

1. Lobiranje/javno zastupanje
2. Koalicija
3. Pomoć u opremi, ustupanje prostora
4. Treninzi za članove
5. Zajednički zahtjevi donatorima
6. Suradnja u NVO mreži
7. Obavljanje zajedničkih projekata
95. Drugo, što _____

64. S koliko ste udruga dosad surađivali na projektima? PAZITE DA POJEDINAČAN ZBROJ ODGOVARA UKUPNOM

1. **Ukupno:** _____
2. Iz Vašeg grada ili mjesta: _____
3. Iz Vaše regije: _____
4. Sa šireg teritorija Hrvatske: _____
5. Izvan granica Hrvatske: _____

65. Što je najčešće bio motiv početka suradnje s drugim udrugama? (PROČITAJ, MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

1. Zajednički interesi
2. Zahtjev donatora
3. Svrhovito povezivanje raspoloživih kapaciteta
4. Nedostatak ili izgradnja vlastitih kapaciteta
5. Jačanje utjecaja uslijed ugleda partnerske udruge
6. Lakše prikupljanje financijske potpore za projekte
7. Pomoć drugoj udruzi
8. Drugo, što _____

66. Jeste li član neke mreže udruga?

1. Da, međunarodne => **Koje?** _____
PRIJEDI NA P67
2. Da, domaće => **Koje?** _____ PRIJEDI
NA P67
3. Ne **PITAJ P66 PA PRIJEDI NA P70**

67. Zašto se niste uključili u članstvo neke domaće ili međunarodne mreže?

—

68. Što je po Vama svrha postojanja mreže čiji ste član? (PROČITAJ, MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

- Razmjena informacija i bolja koordinacija među udrugama
- Veći utjecaj na donositelje odluka u Hrvatskoj
- Promicanje vrijednosti civilnog društva
- Stvaranje monopola unutar sektora
- Poboljšanje imidža NVO sektora
- Pokretanje važnih društvenih pitanja
- Promocija pojedinaca
- Drugo, što _____

69. Kako biste procijenili utjecaj mreže/mreža čiji ste član na tijela vlasti, odnosno na donositelje odluka?

1. Bez utjecaja
2. Mali utjecaj
3. Veliki utjecaj

70. Kako biste ocijenili dosadašnje aktivnosti mreže čiji ste član? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači «sasvim neuspješne», a 5 «u potpunosti uspješne».

Sasvim neuspješne				U potpunosti uspješne
1	2	3	4	5

71. Kako biste, općenito, procijenili utjecaj nevladinih mreža u Hrvatskoj? PROČITAJ

1. Bez utjecaja
2. Mali utjecaj
3. Veliki utjecaj

72. Kako biste, općenito, ocijenili suradnju unutar nevladinog sektora u Hrvatskoj? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači «u potpunosti nerazvijena», a 5 «vrlo razvijena».

U potpunosti nerazvijena				Vrlo razvijena
1	2	3	4	5

73. U kojoj ste mjeri spremni surađivati na projektima s udrugama iz Vašeg grada, regije, iz udaljenih regija u Hrvatskoj, van Hrvatske? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5 (1 znači «u potpunosti nismo spremni», a 5 «vrlo spremni»)

	Uopće nismo spremni				Vrlo spremni
Iz Vašeg grada ili mjesta	1	2	3	4	5
Iz Vaše regije	1	2	3	4	5
Sa šireg teritorija Hrvatske	1	2	3	4	5
Izvan granica Hrvatske	1	2	3	4	5

H – SURADNJA UDRUGA S DRŽAVOM

74. Kako biste ocijenili odnos države prema civilnom sektoru? PROČITAJ, JEDAN ODGOVOR

1. Državne institucije prepoznaju civilni sektor kao partnere (koristi servise, znanja, iskustva i informacije)
2. Državne institucije doživljava udruge kao suparnike
3. Državne institucije su nezainteresirana i podcjenjuje značaj civilnog sektora
4. Državne institucije financijski podupiru razvoj civilnog sektora
5. Državne institucije podupiru civilni sektor zbog pritiska izvana (npr. EU)
6. Državne institucije su stvorila poticajni okvir za razvoj civilnog društva
7. Ne mogu procijeniti (NE ČITAJ)

75. Kako biste ocijenili suradnju Vaše lokalne samouprave s Vašom udrugom? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači «vrlo loša suradnja», a 5 «vrlo dobra suradnja»

Vrlo loša suradnja				Vrlo dobra suradnja
1	2	3	4	5

76. Jeste li dosad imali suradnju s bilo kojom državnom institucijom? PROČITAJ, MOGUĆE VIŠE ODGOVORA

1. Da, na nacionalnoj razini
2. Da, na lokalnoj razini
3. Ne PRIJEDI NA P78

77. Koje ste oblike suradnje s državnim institucijama dosad imali? (PROČITAJ, MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

1. Razmjena iskustva i informacija
2. Zajednički rad na projektu
3. Konzultantski angažman udruge
4. Državne institucije u ulozi donatora
5. Državne institucije kao ugovaratelj usluga udruge

78. Koji su najčešći problemi s kojima se suočava Vaša udruga u dosadašnjoj suradnji s državnim institucijama? (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA; NE ČITAJ ODGOVORE)

1. Predstavnici državnih institucija nisu zainteresirani i ne shvaćaju ulogu udruge
2. Suradnja na projektima se teško ostvaruje uslijed različitih razina kompetentnosti udruge i državnih institucija
3. Državne institucije nemaju dovoljna sredstava za pomaganje aktivnosti udruge
4. Velika državna administracija usporava proces razmjene informacija
5. Velika uloga neformalnih kontakata „veza“
6. Ispolitiziranost
7. Drugo, što _____

79. Jesu li lokalne vlasti na neki način onemogućavali rad Vaše udruge?

1. Da => Na koji način i kada? _____
2. Ne

78b.. Jeste li dosad surađivali s lokalnim vlastima u provedbi projekata EU?

1. Da
2. Ne

80. Kako biste ocijenili dosadašnju provedbu Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2006. do 2011. godine? Ocijenite na skali od 1 do 5, gdje 1 znači « potpuno neuspješna», a 5 «potpuno uspješna».

Potpuno neuspješna				Potpuno uspješna
1	2	3	4	5

81. Kako biste ocijenili važnost suradnje tijela državne uprave i udruga? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači «u potpunosti nevažna», a 5 «vrlo važna».

U potpunosti nevažna				Vrlo važna
1	2	3	4	5

82. Sudjeluju li predstavnici/članovi Vaše udruge u radu nekog savjetodavnog tijela na državnoj ili lokalnoj razini?

1. Da, na nacionalnoj razini => **Kojeg?** _____
2. Da, na lokalnoj razini => **Kojeg?** _____
3. Ne

I – SURADNJA UDRUGA S POSLOVNIM SEKTOROM

83. Jeste li dosad surađivali s poslovnim sektorom?

1. Da
2. Ne **PRIJEDI NA P88**

84. Na koji način je došlo do ostvarivanja suradnje s poslovnim sektorom? (PROČITAJ, MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

1. Naša udruga i poduzeće su uključeni u isti širi projekt ili asocijaciju
2. Članovi upravnog odbora naše udruge su iz poslovnog sektora
3. Udruga ima ulogu konzultanta Poduzeća (pruža usluge izrade poslovnog plana, obuke zaposlenih...)
4. Zainteresiranost predstavnika poslovnog sektora za određeno područje
5. Drugo, što _____

85. Na koji način poslovni sektor najčešće pomaže Vašoj udruzi? PROČITAJ, JEDAN ODGOVOR

1. Donacije u novcu
2. In kind donacije (u proizvodima)
3. Sudjelovanje u javnoj manifestaciji
4. Drugo, što _____

86. U kojoj ste mjeri zadovoljni suradnjom Vaše udruge s poslovnim sektorom? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači «uopće nismo zadovoljni», a 5 «vrlo smo zadovoljni».

Uopće nismo zadovoljni				Vrlo smo zadovoljni
1	2	3	4	5

87. Suradujete li bolje s privatnim ili s državnim poduzećima?

1. S privatnim
2. S državnim
3. Jednako dobro
4. Suradujemo samo s jednim od njih

88. Zašto suradnja između Vaše udruge i poslovnog sektora nije veća? Koji su najčešći problemi s kojima ste se susretali u odnosu s poslovnim sektorom? (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA; NE ČITAJ ODGOVORE)

1. Poduzeća su u vrlo lošem stanju – nemaju sredstava za donacije
2. Poduzeća nisu zainteresirana za rad udruga
3. Poduzeća nedovoljno poznaju ulogu i značaj udruga
4. Postoji negativan stav prema civilnom sektoru u cjelini
5. Poduzeća nemaju dostatne porezne olakšice za pomoć civilnom sektoru
6. Udruga nema iskustva kako se približiti poslovnom sektoru
7. Neetičko postupanje poduzeća prema ljudima i okolišu što je oprečno našoj misiji
8. Drugo, što _____

89. Kako biste ocijenili važnost suradnje poslovnog sektora i udruga? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači «u potpunosti nevažna», a 5 «vrlo važna».

U potpunosti nevažna				Vrlo važna
1	2	3	4	5

J – EUROPSKE INTEGRACIJE, MEĐUNARODNA I REGIONALNA SURADNJA

90. Jeste li do sad imali međunarodne projekte u kojima ste surađivali sa nekom udrugom iz zemalja članica EU?

1. Da
2. Ne **PRIJEDI NA P91**

91. Iz koje zemlje/zemalja EU su bile te udruge?

92. Je li Vaša udruga dosad provodila aktivnosti vezane uz proces europskih integracija?

1. Da
2. Ne **PRIJEDI NA P93**

93. Koje su to bile vrste aktivnosti? (PROČITAJ, MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

1. Organizacija javnih rasprava
2. Organizacija seminara izobrazbe o EU
3. Informiranje putem web stranice
4. Predavanja za ciljne skupine s kojima udruga radi
5. Tiskanje biltena, leafleta, brošura
6. Drugo, što _____

94. Je li Vaša udruga pratila proces pregovora s EU u području kojim se bavite?

1. Da
2. Ne **PRIJEDI NA P96**

95. Na koji od sljedećih načina ste pratili proces pregovora s EU? (PROČITAJ MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

- 1 - Predstavnik naše udruge uključen je u pregovaračku radnu skupinu
- 2 - Sudjelujemo u stručnim raspravama koje se organiziraju na temu pregovora
- 3 - Pratimo sva medijska izvješća o napretku pregovora u području kojim se bavimo
- 4 - Drugo, što _____

96. Koji je bio Vaš glavni izvor informacija o procesu pregovora Hrvatske s EU? (PROČITAJ, 1 MOGUĆI ODGOVOR)

1. Televizija
2. Radio
3. Tiskani mediji
4. Internetske stranice
5. Drugo, što _____ **PRIJEDI NA P97**

97. Zbog kojih razloga niste pratili proces pregovora s EU? (PROCITAJ, MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

1. Nemamo dovoljno stručnog znanja o EU da bismo razumjeli proces pregovora
2. Nemamo pristup osnovnim informacijama
3. Nikad ne dobivamo pozive na rasprave o temama vezanima uz pregovore
4. Ne zanima nas
5. Drugo, što _____

98. Smatrate li, općenito, da je civilni sektor u Hrvatskoj dovoljno uključen u proces pristupanja Hrvatske EU?

1. Da
2. Ne

99. Jeste li već provodili neke projekte koji se financiraju iz sredstava Europske komisije?

1. Da
2. Ne

100. Jeste li dosad imali regionalne projekte, projekte u kojima ste surađivali s nekom udrugom iz susjednih zemalja Jugoistočne Europe?

1. Da
2. Ne

101. Jeste li dosad imali međunarodne projekte, projekte u kojima ste surađivali s nekom udrugom iz zemalja Mediterana?

1. Da
2. Ne

102. Je li Vaša udruga dosad bila uključena u pružanje međunarodne razvojne pomoći?

1. Da
2. Ne **PRIJEDI NA P105**

103. Koja je financijska vrijednost pružene međunarodne razvojne/tehničke pomoći? (ANKETAR: OBAVEZNO UPIŠI VALUTU UZ IZNOS)

104. Jeste li imali lokalnog partnera pri provođenju programa/projekta međunarodne razvojne pomoći?

1. Da => **Kojeg** (naziv organizacije/institucije) ?
-

2. Ne

105. Koji je bio glavni izvor financiranja provođenja programa/projekta međunarodne razvojne pomoći? (PROČITAJ, MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

- a. Vlastita sredstva
- b. Domaći donatori => **Koji?** _____
- c. Inozemni donatori => **Koji?** _____
- d. Drugi izvor => **Koji?** _____

106. Je li Vaša udruga ikada sudjelovala u pružanju humanitarne pomoći u slučaju katastrofa ili produženih vojnih sukoba?

- a. Da
- b. Ne

105a. Je li se ikada do sada prijavili na natječaje europskih fondova?

- 1. Da
- 2. Ne PRIJEDI NA P118

106. Koliko projekata ste do sada prijavili na natječaje europskih fondova?

107. Za koliko projekata, koji se financiraju iz europskih fondova, ste do sada ostvarili potporu?

UKOLIKO 0 (NITI JEDAN) – IDI NA P113

108. Koliko projekata za koje ste ostvarili potporu iz europskih fondova je završilo provedbom?

109. Koliko je (bilo) trajanje zadnjeg odobrenog projekata za koje ste ostvarili potporu iz europskih fondova? *PROČITAJ*

- 1. do 12 mjeseci
- 2. 12 do 24 mjeseci
- 3. više od 24 mjeseci

110. U sklopu kojih programa ste ostvarili potporu iz europskih fondova? (PROČITAJ, MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

1. IPA 2008. I. komponenta
2. IPA 2009. II. komponenta
3. IPA 2009. IV. komponenta
4. IPA Prekogranična suradnja
5. Europa za građane
6. Mladi na djelu
7. PROGRESS
8. Zdravstvo
9. Europski instrument za demokraciju i ljudska prava (EIDHR). centralni natječaj na nacionalnoj razini
10. IPA INFO centralni natječaj na nacionalnoj razini
11. Višekorisnička IPA
12. neki drugi program (navesti koji) _____

111. Iz kojih izvora ste uspjeli osigurati sufinanciranje projekata financiranih iz EU fondova? (PROČITAJ, MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

1. partnerske udruge na projektu
2. partnerske javne ustanove na projektu
3. lokalna samouprava
4. regionalna samouprava
5. drugi inozemni donator (navesti koji) _____
6. ostalo _____

112. Koje su najveće poteškoće s kojima ste se susretali pri pripremi i/ili provedbi projekata financiranih iz EU fondova? (PROČITAJ, MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

1. zahtjevnost prijavne dokumentacije
2. dugotrajnost natječajnog postupka
3. zahtjevnost administriranja projekta
4. zahtjevnost izvršavanja o napretku projekta
5. nalaženje sredstava za sufinanciranje
6. neizvjesnost rokova isplate ugovornih tranši
7. ostalo _____

113. Prilikom izrade prijave na natječaje za sredstva iz europskih fondova oslanjali ste se na: (*PROČITAJ, MOGUĆE VIŠE ODGOVORA*)

1. vlastite kapacitete osoblja organizacije
2. konzultantske usluge
3. regionalne mreže
4. ostalo _____

114. Kako biste procijenili status znanja svoje udruge na području sastavljanja projektnih prijedloga za natječaje iz europskih fondova i upravljanja projektnim ciklusom?
PROČITAJ

1. neophodna nam je potpora u tom području
2. dobro, ali nam je potrebna dodatna potpora
3. nemamo potrebe za dodatnom potporom

115. Koliko osoba ste zaposlili u 2010. za potrebe vođenja projekata financiranih iz europskih fondova?

116. Koliko volontera ste angažirali u 2010. za potrebe rada na projektnim aktivnostima projekata financiranih iz europskih fondova?

117. S koliko inozemnih udruga ili drugih neprofitnih organizacija ste surađivali tijekom 2010. za potrebe suradnje na projektnim aktivnostima projekata financiranih iz europskih fondova?

K – UKLJUČENOST ZAJEDNICE-KORISNIKA U RAD UDRUGA

**118..Na koji način Vaša udruga uključuje korisnike u svoj rad?
(PROČITAJ, MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)**

1. Ispitujemo potrebe korisnika
2. Konzultiramo ih prilikom planiranja
3. Angažiramo korisnike kao volontere
4. Primamo korisnike u članstvo udruge
5. Provjeravamo koliko su korisnici zadovoljni našim radom (evaluacija)
6. Drugo, što _____

119. Prikupljate li poslije provedbe projekata podatke o reakcijama/zadovoljstvu korisnika? Na koji način vaša udruga prikuplja podatke o reakcijama korisnika? PROČITAJ, MOGUĆE VIŠE ODGOVORA

1. Formalni odgovori traženi od korisnika (npr. ankete, intervjui)
2. Neformalni načini prikupljanja povratnih informacija od korisnika (individualno)
3. Nismo dosad prikupljali reakcije korisnika

120. Vodite li evidenciju o broju i strukturi korisnika?

1. Da
2. Ne *PRIJEDI NA P122*

121. Možete li procijeniti broj i strukturu Vaših korisnika u 2010.?

Ukupno	
Spol	Muški
	Ženski
Dob	Mlađi (15-35 g.)
	Srednjih godina (36-50 g.)
	Stariji (preko 51 g.)
	S osnovnom školom
Obrazovanje	Sa srednjom školom
	Viša škola i fakultet
	Magistri
	Doktori znanosti

L – KVALITETA USLUGE

122. Jeste li zadovoljni stanjem uspostavljenih standarda i razinom kvalitete javnih (socijalnih) usluga? Upotrebite ljestvicu od 1 do 5, gdje 1 znači «uopće nismo zadovoljni», a 5 «u potpunosti smo zadovoljni».

Uopće nismo zadovoljni				U potpunosti smo zadovoljni
1	2	3	4	5

**123. Provodite li evaluaciju – ocjenu uspješnosti projekata?
*PROČITAJ***

1. Uglavnom da – eksternu evaluaciju (od strane druge udruge)
2. Uglavnom da – internu evaluaciju (u samoj udruzi)
3. Da, obje - eksternu i internu
4. Uglavnom ne

124. Provodite li evaluaciju – ocjenu uspješnosti rada Vaše udruge (neovisno od projekata)? *PROČITAJ*

1. Da, eksternu (od strane druge udruge)
2. Da, internu (u samoj udruzi)
3. Da, obje - eksternu i internu
4. Ne

M – ODNOS JAVNOSTI PREMA UDRUGAMA

125. Kako biste ocijenili stav sredine u kojoj djelujete prema civilnom sektoru u cjelini. Ocijenite na ljestvici od 1 («izrazito negativan stav») do 5 («izrazito pozitivan stav»).

Izrazito negativan stav				Izrazito pozitivan stav
1	2	3	4	5

126. Kako biste ocijenili stav sredine u kojoj djelujete prema Vašoj udruzi? Ocijenite na ljestvici od 1 («izrazito negativan stav») do 5 («izrazito pozitivan stav»).

Izrazito negativan stav				Izrazito pozitivan stav
1	2	3	4	5

127. Kako biste ocijenili informiranost građana u Vašoj sredini o djelovanju nevladinog sektora? Ocijenite na ljestvici od 1 («vrlo neinformirani») do 5 («vrlo informirani»).

Vrlo neinformirani				Vrlo informirani
1	2	3	4	5

128. Koliko su građani u Vašoj sredini zainteresirani za rad civilnog sektora? Ocijenite na ljestvici od 1 («izrazito nezainteresirani») do 5 («izrazito zainteresirani»).

Izrazito nezainteresirani				Izrazito zainteresirani
1	2	3	4	5

129. Ima li Vaša udruga strategiju u odnosima s javnošću?

1. Da
2. Ne

130. Na koji način Vaša udruga komunicira s javnošću? (PROČITAJ, MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

1. Izravan kontakt s građanima/korisnicima
2. Tiskani materijal - brošure, letci, posteri
3. Medijske kampanje
4. Reklamni panoi
5. Konferencije za tisak
6. Priopćenja za javnost
7. Godišnji izvještaj
8. Web stranica (internet stranica)
9. Drugo, što _____

131. Ima li Vaša udruga:

	Da	Ne
Logotip	1	2
Slogan	1	2
Osobu zaduženu za odnose s javnošću	1	2

132. Kako biste ocijenili stanje u Vašoj udruzi u pogledu odnosa sa javnošću? Je li vam potrebna dodatna edukacija? *PROČITAJ*

1. Neophodna edukacija u ovom području
2. Dobro, ali potrebna nam je dodatna edukacija
3. Nemamo potrebe za dodatnom edukacijom

N – SURADNJA UDRUGA S MEDIJIMA

133. Jeste li dosad imali bilo kakav tip suradnje ili kontakt s medijima?

1. Da
2. Ne *PRIJEDI NA P141*

134. Možete li nabrojati sve dosadašnje razloge suradnje? (*PROČITAJ, MOGUĆE VIŠE ODGOVORA*)

1. Promoviranje udruge
2. Medijsko izvještavanje o nekoj aktivnosti udruge
3. Program izobrazbe za novinare
4. Suradnja udruge i medija na projektu (npr. Edukativna kampanja...)
5. Udruga kao konzultant ili u ulozi davanja stručnog mišljenja
6. Medijska kuća kao donator udruge
7. Drugo, što _____

135. Jeste li suradnju lakše ostvarivali s lokalnim ili velikim, nacionalnim medijima?

- Lokalnim medijima
- Velikim medijima, s nacionalnom pokrivenošću
- Podjednako
- Suradivali smo samo s jednim od tih medija

136. Jeste li suradnju lakše ostvarivali s elektronskim ili tiskanim medijima?

1. Elektronski mediji (TV, radio)
2. Tiskani mediji
3. Nema razlike
4. Suradivali smo samo s jednim od tih medija

137. U kojoj ste mjeri zadovoljni suradnjom Vaše udruge s medijima? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači «uopće nismo zadovoljni», a 5 «vrlo smo zadovoljni».

Uopće nismo zadovoljni				Vrlo smo zadovoljni
1	2	3	4	5

138. Čime niste bili zadovoljni tijekom suradnje s medijima? Na koje ste probleme najčešće nailazili? (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA; NE ČITAJ ODGOVORE)

1. Mediji nisu zainteresirani izvještavati o aktivnostima udruga
2. Nema istraživačkog novinarstva u području praćenja nevladinog sektora
3. Nizak stupanj profesionalnosti novinara
4. Cijene oglašavanja u medijima su vrlo visoke
5. U medijima dolazi do „izvrtanja“ informacija kako bi se napravila senzacionalistička tema
6. Mediji imaju općenito negativan stav prema radu nevladinog sektora
7. Mediji najčešće prikazuju mali broj istih udruga i njihove predstavnike
8. Udruge nisu dovoljno obučene za suradnju s medijima
9. Zadovoljni smo i ne nailazimo na probleme
10. Drugo, što _____

139. Jeste li dosad surađivali s nekim od neprofitnih medijskih projekata koje provode organizacije civilnoga društva? PROČITAJ

1. Da
2. Ne
3. Provodimo takav projekt

140. Izvještavate li medije o rezultatima i uspjesima projekta po njegovom završetku i na koji način?

- Da => **Kako?** _____
- Ne

**141. Kako mediji pokrivaju aktivnosti Vaše udruge?
(PROČITAJ, MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)**

1. Plaćenim oglasima
2. Člancima
3. Prilozima (TV, radio)
4. Intervjuima o aktivnostima
5. Drugo, što _____

142. Vodite li evidenciju medijskih pojavljivanja Vaše udruge?

1. Da
2. Ne **PRIJEDI NA P144**

143. Koliko se puta u protekloj godini Vaša udruga pojavila u medijima?

TV Radio Tisak Internet

Nacionalni

Lokalni

144. Kako biste ocijenili stanje u Vašoj udruzi u pogledu kontakata s medijima, promoviranja vrijednosti, rada i uloge udruge? Je li vam potrebna dodatna edukacija? PROČITAJ

1. Neophodna edukacija u ovom području
2. Dobro, ali potrebna nam je dodatna edukacija
3. Nemamo potrebe za dodatnom edukacijom

145. Kako biste općenito ocijenili stav medija prema civilnom sektoru (razmišljajući o informacijama o nevladinom sektoru koje se predstavljaju javnosti)? PROČITAJ

1. Stav većine medija je pozitivan
2. Koliko ima onih s pozitivnim toliko i onih s negativnim stavom
3. Stav većine medija je negativan
4. Većini medija je u potpunosti nezainteresirana, nemaju ni pozitivan ni negativan stav
5. Ne mogu procijeniti – (NE ČITAJ)

146. Kako biste, općenito, ocijenili suradnju medija i civilnog sektora u Hrvatskoj? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači «u potpunosti nerazvijena», a 5 «vrlo razvijena».

U potpunosti nerazvijena				Vrlo razvijena
1	2	3	4	5

147. Smatrate li da javni mediji imaju veću odgovornost izvještavati o aktivnostima udruga civilnog društva od privatnih?

1. Da
2. Ne

O – PRAVNI I FISKALNI REGULATORNI OKVIR
--

148. Jeste li upoznati s pravnom regulativom koja se odnosi na rad udruga? Ocijenite na ljestvici od 1 («sasvim mi je nepoznata») do 5 («u potpunosti mi je poznata»).

Sasvim mi je nepoznata				U potpunosti mi je poznata
1	2	3	4	5

149. U kojoj ste mjeri zadovoljni trenutno postojećim zakonsko-pravnim okvirom koji se odnosi na rad udruga? Ocijenite na ljestvici školskih ocjena od 1 do 5 (1 znači «u potpunosti sam nezadovoljan», a 5 «u potpunosti sam zadovoljan»).

U potpunosti sam nezadovoljan				U potpunosti sam zadovoljan
1	2	3	4	5

150. Što mislite da je potrebno promijeniti, a tiče se pravne regulative? (PROČITAJ, MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

1. Zakon o udrugama
2. Drugi zakoni koji se tiču rada udruga i ostalih organizacija civilnog društva, **koji**, _____
3. Porezna politika
4. Financijska politika
5. Drugo, što _____
7. Nemam primjedbe
8. Ne znam, nisam upoznat

151. Jeste li već sudjelovali u inicijativi za promjenu ili dopunu zakona ili usvajanje novog zakona koji se tiču pravnog okvira za rad udruga?

1. Da => **Kojoj?** _____
2. Ne

152. Što bi država trebala učiniti za stvaranje poticajnijeg okruženja za rad udruga? (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA; NE ČITAJ ODGOVORE)

1. Osigurati veće porezne olakšice udrugama koje djeluju za opće dobro
2. Osigurati veće porezne olakšice poduzećima koja podupiru udruge
3. Umanjiti doprinose za zaposlenike udruga
4. Podupirati kampanje koje potiču promjenu imidža udruga u javnosti
5. Povećati porezne olakšice za građane-pojedince koji doniraju udruge
6. Osigurati veća sredstva/fondove za financiranje projekata udruga
7. Poboljšati pravni okvir u kojem djeluju udruge (promjena i dopuna postojećih i usvajanje novih zakona koji se tiču rada udruga)
8. Osigurati kvalitetan institucionalni okvir za potporu razvoja civilnog društva
9. Drugo, što _____

**P – RAZNOVRSNOST UNUTAR
SEKTORA/REGIONALNA UJEDNAČENOST**

153. Prema Vašem mišljenju, postoji li programsko područje u kojemu djeluje previše udruga, a na račun zapostavljanja drugih područja?

1. Da => **Koje područje/područja?** _____
2. Ne

154. Koje bi bilo najvažnije programsko područje u kojem, po Vašem mišljenju, djelovanje nevladinog sektora nije dovoljno zastupljeno? (1 MOGUĆI ODGOVOR) POKAŽI KARTICU P12

1. Sportska
2. Kulturna
3. Gospodarska
4. Tehnička
5. Socijalna
6. Humanitarna
7. Zdravstvena
8. Okupljanje djece i mladeži
9. Okupljanje i zaštita žena
10. Znanstvena
11. Prosvjetna
12. Udruge domovinskog rata
13. Nacionalna
14. Etnička
15. Hobistička
16. Ekološka
17. Zaštita prava
18. Duhovna
19. Informacijska
20. Ostale djelatnosti (upisati što) _____

**155. U kojoj županiji, prema Vašem mišljenju, nedostaje aktivnije djelovanje udruga? (1 MOGUĆI ODGOVOR)
POKAŽI KARTICU SA ŽUPANIJAMA**

- Zagrebačka
- Krapinsko-zagorska
- Sisačko-moslavačka
- Karlovačka
- Varaždinska
- Koprivničko-križevačka
- Bjelovarsko-bilogorska
- Primorsko-goranska
- Ličko-senjska
- Virovitičko-podravska
- Požeško-slavonska
- Brodsko-posavska
- Zadarska
- Osječko-baranjska
- Šibensko-kninska
- Vukovarsko-srijemska
- Splitsko-dalmatinska
- Istarska
- Dubrovačko-neretvanska
- Međimurska
- Grad Zagreb

Spol ispitanika

1. Muški
2. Ženski

Dob ispitanika

1. 18-35 god.
2. 36 – 53 god.
3. 54 – 71 god.
4. više od 71 god.

Obrazovanje (zadnja završena škola)

- OŠ
- SSS
- VŠ
- VSS
- Magisterij ili doktorat

BILJEŠKE ANKETARA
ISPUNJAVA ANKETAR

Grad/selo:

šifra: _____

Redni broj ankete na lokaciji: |_|_|_|_|**Vrijeme početka anketiranja:** _____**Vrijeme anketiranja:** _____ **završetka****Datum:** _____**Anketar:** _____